

Samiyεle

Ná-Sευει Velesiει

DAVIDE NÁ-MASADAI

*Sayile ta Zonatan
ti zaa vai wo fai Davide ma*

¹ Sayile gɛnina zaani, siegi zu Davide galeni ma la, é va, é zeí Sikelage, kpegai ma ga vɔni Amalεke nuiti ma. E folo felegɔ gɛeni Sikelage.

² Foloji zavasiei, zunui ta gulani Sayile ná-kɔlaɣai zu, é va, kɔba zegeiti balivaliai ga, fufiligi vuuni nɔungi ma. Seeliai ma Davide gɔba, é looni zooi ma, é nɔkɔ Davide gɔgɔwu.

³ Davide gaazaɣani, é gɛ ma: «Mini gɔa è zegezu ná?» E googaaɔoteni, é gɛ ma: «Pèlavε, gè zege Izelayεle ná-kɔlaɣai zu.»

⁴ Davide gɛni ma: «Lee gɔa keai? Nà è maanεεnεzu, bo dεε mà.» Naa gɛni ma: «Izelayεle gɔɔυεbei bizaakɔɔi va, ti zunu mɔinmɔin paa ti zaama. Sayile bɔgɔi ta Zonatan ti zaa.»

⁵ Davide zunu loungoi naa gaazaɣani, nii é gɛni poluvaawogi wosu, é gɛ ma: «È kwεεgε gale ga Sayile ta ná-doun zunui Zonatan ti zaa?»

⁶ Zunu loungoi googaaɔoteni, é gɛ ma: «Solooge nɔ kpein ga gè gɛa Gileboa gizei ma, gè Sayile gɔa, é da zele ga ná-kpεεin ma ungi, kɔɔgɔ wotoloiti ta soo bize zalavusuiti ti da maabuɣa ba.

⁷ E weleni volu, é kà, é tòli, gè gɛ ma: «Yoo, masagi.»

⁸ E gàazaḡani, é ḡe mà: «Be ḡa ga de?» Gè ḡe ma: «Nà ga Amaleke nu.»

⁹ E ḡeni mà: «Maabuḡa bà, è paa. Mazoloo gaazulatiḡi soga, anee ni zenvui ḡa de su.»

¹⁰ Gè maabuḡani ba, gè paa, mazoloo gè kaani ga é la mō yenvua ná-tooī volu ma. Naa voluma gè masa bōolōḡi ḡula unma, gè balai ḡula zeei va. Tiya ḡaa, paaυe ga tiye mālīḡii υ.»

¹¹ Davide ḡōba zefēiti soni, é ti valivali ga. Koba nuiti pε ti ta-zefēiti balivalini ga ga kevele.

¹² Ti saa wōlōi woni, ti bōḡō maawōin, ti zugi zo eyesu kpōkō, Sayile ta Zonatan ta-vaa zu, naa υεε ḡōoḡō GALAGI ná-kōōvebei va, ta Izelayele nuiti pε ta-vaa zu, niiti ti zaani kōōi zu.

¹³ Davide zunu lounḡoi ḡaazaḡani volu, nii é poluvaawōḡi woni ma, é ḡe ma: «Mīni nu ḡa ga de?» Naa ḡooḡaavoteni, é ḡe ma: «Kèe ḡa ga Amaleke zunui ta, nii paai seikōḡōmai ma zōōi nii zu.»

¹⁴ Davide ḡeni ma volu: «Lee vaa zu è la luani, è yeemaalega, è naama nui vaa, nii ḡōoḡō GALAGI yiimazeḡeai la, é ḡulōi ziaai ma?»

¹⁵ Davide ná-kōōḡō nui gila tolini, é ḡe ma: «Ua, è paa.» Kōōḡō nui Amaleke nui naa vaani.

¹⁶ Davide ḡeni ma: «È zaa vai ma unḡi ḡa ga da bōḡōi, mazoloo da bōḡō ḡa è bōḡō maalōa, sieḡi zu è ḡea la ma: «Nà ḡa gè naama nui vaa, nii ḡōoḡō GALAGI yiimazeḡeai la, é ḡulōi ziaai ma.» »

*Saa wōlō wuyei Davide tooni
Sayile ta Zonatan ma*

¹⁷ Davide saa wōlō wuyei nii βeteni, é too Sayile ta Zonatan ma.

18 E devei veeni ga ti Zuda mavofodaiti pɛ kala ga ma guyei. Guyei ve daa ga «Kilegi.» Σεβετε «Telebo nui ná-sevei» zu.

19 Izelayele, da-ḡoḡo nu wolaiti ti zaa, da-ḡizeiti ma!

Toḡa ḡale kooḡfuluḡa wolaiti toai?

20 A mina ma wooi laazeeli Gate, ma wooi mina wo Asekalon koi yḡḡozuḡeti, nii a ke Filiseti anzanu loungoiti ti mina ḡoozunɛ, nii a ke tatipeleḡolulala nuiti ti-loun anzanuiti ti mina guyei loo,

ti va da kuai wo.

21 Ee, Gileḡoa gizeiti, duḡu mina mo vu wo ma, ta tona,

tii nape ge mina mo ḡe wo-ḡakamaveti, e va da beɛ. Mazoḡo ná ḡa ḡaagulaai ná kooḡo nuiti ta-ḡoḡo zepɛgiti ma,

Sayile ná-kooḡo zepɛgi, nii guloi la mo ziaa ma eyɛsu pɛ.

22 Zonatan ná-kilegi la ḡea ḡulazu volu, aisa e va sili nuiti paa,

e la ḡea zeḡezu kooḡoḡoiti sebei luḡo, Sayile ná-boḡa zokpɔi la ḡea ḡaagalesu ma, keni a la losuve ḡeena.

23 Sayile ta Zonatan ti ḡea neeni nuiti be, ti-zii ma voloi pɛ su,

ti la balaa ḡaagweeni saai zu.

Ti zuvileni, e leve koḡeiti ba,

ti ḡaaḡa, e leve zalaiti ba.

24 Izelayele anzanu loungoiti, a woḡo Sayile ná-faa zu,

nii e ḡea seḡe ḡiingiti toozu wo ḡoḡa, ti vagai,

e ḡea zanu soḡlaiti gilizu wa-zeḡeiti ba.

25 Toḡa ḡale kooḡfuluḡa wolaiti toai kooi zaama?

Naa g̃eeve ɢale, Zonatan zaai gize unmaue?

²⁶ Zii ɢa ɓɔɓzu k̃oɓzu ɗa-vaa zu, Zonatan,
k̃eeloɓn, ɓɔɓla vaɓɓi nii gola ɢea neeni b̃e.

Da-wɔɔla vai wola ɢea vani ñun be,
é va é leve anzanui ná-nebei va.

²⁷ Toɢa ɢale k̃ooɢuluɓa wolaiti toai?

Toɢa ɢale k̃ooɢɔ nu wolai niiti undaaviligai?

2

Davide zeɓi vai ga Zuda masagi G̃eebelɓn

¹ Naama vaiti poluma, Davide G̃ooɢɔ GALAGI ɢaazaɢani, ga ni toɢa zoo liizu, é zeɓi Zuda laa wolai gila su. G̃ooɢɔ GALAGI gooɢaavoteni, é ɢe ma: «Ungo, ɗa zoo liizu.» Davide ɢe ma: «Taai ma ɓegele zu?» G̃ooɢɔ GALAGI ɢe ma: «G̃eebelɓn.»

² Davide liini zeizu miná ta anza felegɔiti, Zizeleyele nui Ayinoame, ta Aɓigayile, poanzai nii Kaalem̃ele nui Naɓale zeɓi.

³ E liini ɓalaa ga ná-k̃ooɢɔ nuiti pe, ta ta-veleyeɢeiti, ti li, ti zeɓi G̃eebelɓn maɢoolii zu laaiti su.

⁴ Zuda nuiti ti vaani miná, ti gulɓi zie Davide ma ga é ɢe ga Zuda masagi.

Davide m̃enini ga Yabeese nui niiti ti Galaade, ti Sayile maɢuluxe.

⁵ Davide keelaiti teveni ti ma, é ɢe ti ma: «G̃ooɢɔ GALAGI tuya loo wo ve, t̃oozei woɢeɢiladai naa va, nii wo kea wo-maliɢii Sayile ve, ga wo maɢulua.

⁶ G̃ooɢɔ GALAGI ɓɔɢɓi ɓalaa zoo é nuɓɔɢɓalai ta woɢeɢiladai ɢe wo ve. Nà wa-nuɓɔɢɓalai ɢeɢala ɢe wo ve.

⁷ A zεbezεge, wo ge ga gaabaa nu wolaiti. Womaliḡii Sayile zaa, kele à sugwεε ga Zuda nuiti ti guloi zievε mà, ga gè ge ga ta-masagi.»

*Isebaale zei vai
ga Izelayele masagi*

⁸ Naama ziegi zu, Sayile ná-kooḡfuluḡbai, Neel ná-doun zunui Aβenεel liini ga Sayile ná-doun zunui Isebaale Maḡanayime taazuve.

⁹ E liini, é dεε ga naa ga é ga masagi Galaade, Asuul, Zizeleyele, Efelayime, ta Benzamεn yooiti unda, subuḡa zu Izelayele yooi kpein.

¹⁰ Sayile ná-doun zunui Isebaale ná-konagi geni ga puunaanigo (40), siegi zu é zeini la ga Izelayele masagi. Kona felego ga é keeni masadai zu. Kele Zuda wolodamaiti ti ḡilini Davide va.

¹¹ Davide masadai geni Zuda wolodai unda kona dafela, alu dozita laawu Geebelon.

Tetele kooi Zuda ta Izelayele yoozu

¹² Neel ná-doun zunui Aβenεel ta Sayile ná-doun zunui Isebaale ná-kooḡo nuiti ti zegeni Maḡanayime, ti da li ga Gaḡaḡon vele.

¹³ Seluya ná-doun zunui Zoabe ta Davide ná-kooḡo nuiti balaa ti vileni pelei ma, ti zeizu felego pe ti ḡomi kpoigi ḡobave nii é Gaḡaḡon, ti lopele βete, zoiti ti lo zie voluve, zoiti balaa ti lo zie voluve.

¹⁴ Aβenεel geni Zoabe ma: «Nà po ga da-zunu lounḡoi tanigaa ta nōnōi tanigaa ti ko ga gilagila.» Zoabe geni ma: «Zèe ga bu.»

¹⁵ Kooḡo nu puugo maazu felego (12) ḡulani Benzamεn ma wolodamaiti saama, ta Sayile ná-doun zunui Isebaale letegi, salavusu puugo maazu felego (12) ḡula Davide ná-kooḡo nuiti saama.

16 Kɔɔɔɔ nui ɔ̄lagilagi zili nu zoni nɔ̄ungi va, é boɔa zɔ̄kpɔi lɔ ko kakamaɔve, eyesu ti pe ti loo uɔ̄oma. Ti Gaɔaɔɔn ɔ̄obave miná laasei peeni ga Boɔa Zɔ̄kpɔ Balagi.

17 Kɔ̄ɔi wuzegeni ti yɔ̄ɔ̄zu, é ɔ̄ɔi. Davide ná-nuiti ti ziɛni Aɔ̄enɛɛl ta Izelayele nuiti bu naama voloi.

18 Seluya ná-doun zunu savagɔ ɔ̄eni salavusuiti saama: Zoabe, Aɔ̄isayi, ta Azayele. Azayele vegani ɔ̄ɔ̄ɔ̄ ma, é bize, egɛ dopai é dɔ̄ɔ̄ɔ̄i zu.

19 E vileni Aɔ̄enɛɛl volu, é ɔ̄a kpe. E vileni naa volu, é la zegeni polu, é va li ga yeezazu vele ɔ̄aa ɔ̄ɔ̄ɔ̄ɔ̄ zu vele.

20 Aɔ̄enɛɛl ungi latini, é gaazaɔ̄agi wo, é ɔ̄ɛ ma: «Azayele, ɔ̄a ɔ̄a è pɔ̄lu?» Azayele ɔ̄ɛ ma: «Ungo, ná ve.»

21 Aɔ̄enɛɛl ɔ̄eni ma: «Li ga yeezai, ɔ̄aa ɔ̄ɔ̄ɔ̄ɔ̄i, è vile salavusu zunu loungoi nii gila polu, è ná-kɔ̄ɔ̄ɔ̄ zɔ̄ɔ̄laiti kula zea.» Kele Azayele la ɔ̄eni keeni, é va zegɛ polu.

22 Aɔ̄enɛɛl ɔ̄eni ma volu: «Zegɛ pɔ̄lu, lee vaa zu è d̄iizu è vaa vai ma? Ná zoo ɔ̄ale gè wele è-liɛ Zoabe ɔ̄aazu?»

23 Kele Azayele la ɔ̄eni keeni, é va zegɛ polu. Aɔ̄enɛɛl ná-kpeɛin ma ungi lɔ Azayele ɔ̄ogi zu, é ɔ̄ula ga polu vele. E looni gaama, é za ná nɔ̄. Nu nɔ̄pe a la zeelina ve Azayele zaai ná, keni a la lo.

24 Zoabe ta Aɔ̄isayi ti vileni nɔ̄ Aɔ̄enɛɛl volu, foloi daazuve kpein ti ɔ̄a zeeli Ama ɔ̄ize ma, Giya letemaɔve, Gaɔaɔ̄n teɔ̄ɔ̄ɔ̄ɔ̄ zu vele.

25 Benzamen nuiti ti ɔ̄aalɛni ba, ti bun ɔ̄ɔ̄ɔ̄ ma Aɔ̄enɛɛl ɔ̄obave, ti gize unmaɔve zo.

26 Aɔ̄enɛɛl ɔ̄a woɔ̄ula Zoabe ma, é ɔ̄ɛ ma: «Ade la looɔ̄oga kɔ̄ɔi ɔ̄ɔ̄ɔ̄ɔ̄ ɔ̄ɔ̄ɔ̄ laalɔ̄ɔ̄ma ga boɔa zɔ̄kpɔi?»

E la gaagjaazu ga niima vaiti gaabelagi gja ga faa jrou? Lee gja è maaðunsu, è va bo ða-nuiti ma ga ti zege ti-gæelointi polu?»

²⁷ Zoabe googaaavoteni, é gje ma: «Gè gonaa Gooðo GALAGI ma, nii é vulua, ni è la gjeni bœni gjana, nã-nuiti ti gjea yesu wo bæezu eyesu lina sobu.»

²⁸ Zoabe puugugi vœeni, kœuvebei pe ge loni, ti loogfo kœoi va ta Izelayele nuiti kpeε vai va.

²⁹ Aβenεel ta ná-kœogfo nuiti ti zieni naama bidii jεgelein, Zuluden ma vetu nemei zu, ti zeeli Zuluden ma, ti kpude, ti Bitelon maaleve, ti zeeli Maganayime.

³⁰ Zoabe zegeai ma Aβenεel volu, é ná-kœuvebeiti pe gaalœni ba. E gfula Azayele volu, nu puugo maazu taaυugfo (19) giligaa gja ti la gjeni bœni toligi ma, Davide ná-nuiti saama.

³¹ Kεε Davide ná-nuiti ti nu unsavago nu vuulozita (360) vaani Benzamen nuiti ta Aβenεel ná-nuiti saama.

³² Ti liini ga Azayele ma vooмай, ti maagfulu keεgje ná-kabai zu Beteleyeme. Zoabe ta ná-kœogfo nuiti ti jiini piin ziezuz, ti zeeli Geebelon geelaalaosuve.

3

¹ Kœoi lebini Sayile ná-peleyegei ta Davide ná-peleyegei yogfozu, kεε Davide ná-peleyegei zεbei gjeni liizu ga wœlœa, Sayile ná-peleyegei zεbei ða li ga vεlevεlega.

*Davide ná-doun zunuiti
ti zœbœni Geebelon*

² Davide doun zunua zœbœni Geebelon. Ma mœungi laa gjeni ga Amenon, Zizeleyele nui Ayinoame ná-doun zunui.

³ Felesiei laa ɔɛ ga Kileyabe, Aɔigayile ná-doun zunui, Kaalemɛle nui Nabale ná-poanzai. Savasiei laa ɔɛni ga Abesalome, Maaka ná-doun zunui, Gesuul masagi Talemayi ná-doun anzanui.

⁴ Naanisiiei laa ɔɛ ga Adɔniya, Ɔagite ná-doun zunui. Dɔalusiei laa ɔɛni ga Sefatiya, Aɔitale ná-doun zunui,

⁵ ta dɔzitasiei laa ɔɛ ga Yiteleyame, Davide anzai Egela ná-doun zunui. Davide ná-doun zunuiti kana, ti zɔlɔɔni be Ɔeebelɔn.

Aɔenɛɛl ɔɔili vai Davide va

⁶ Kɔɔi ɔɔɛi ma Sayile ná-pɛleyeɔɔei ta Davide ná-pɛleyeɔɔei yɔɔɔzu, Aɔenɛɛl losuɔɔe maabakpani Sayile ná-pɛleyeɔɔei wu.

⁷ Anzai ɔɔɛni Sayile ya, nii é la vuluni ga zɔiti kevele, daa ga Lisepa, Aya ná-doun anzanui. Isebaale da zeli lo Aɔenɛɛl ma, é ɔɔɛ ma: «Lee vaa zu è laai kèè anzai ɔɔoba?»

⁸ Naama wootti ti wola wanani Aɔenɛɛl ma, é ɔɔɛ Isebaale ma: «Da kàazu ga gile, nii é botii ɔɔɛzu Zuda ɔɔe ɔɔaa? Kaite nà woogɛɔɔiladai ɔɔɛzu è-ɔɔɛ Sayile ná-pɛleyeɔɔei ɔɔe, naa ɔɔɛ keɛɔɔelointi ba, ta ɔɔɔlaiti. Ɔè la vaani bu, è va loo Davide yeezu. Da ɔɔa è faaɔaaza daazu ùnma za, anzanui nii maavele ma.

⁹ GALA ge sò ná-ziiɔaawanaiti pɛ su, ni ɔɔè la losuɔɔe kpein keeni, naa laazeeli vai zu, nii Ɔooɔɔ GALAGI minazeɔɔea la Davide ɔɔe, é konai wo maazu,

¹⁰ é ɔɔɛ toɔa Izelayele ta Zuda masadai ɔɔulazu Sayile ná-pɛleyeɔɔei ya, é fe Davide ya, é ɔɔzei Dan, é li Beel-Seeba.»

11 Isebaale la gɛni zooni é va googfaavote ga woo gɛla kpalaa, mazɔɔ é gɛni wola luazu ba.

12 Aβenɛɛl keelaiti tevɛni Davide ma, é gɛ ma: «Bɛ gɛli ka nɔnɔ ga zooni nii? De minazegɛ kɛ yɔgɔzu, nà zoo gè bɔ è va, gè Izelayele pɛ tati è ma.»

13 Davide gɛni ma: «Zèe gɛ bu, da minazegɛ bɔgɔ yɔgɔzu, kɛɛ faa gɛla kpe maazu: ɗa gɛna vaa, kɛni è va dɛɛ ga Sayile ná-doun anzanui Mikale.»

14 Naama ziegi zu, Davide keelaiti tevɛni Sayile ná-doun zunui Isebaale ma, é gɛ ma: «Ànzai Mikale ve zèa, nii gè fuluai ga Filiseti nuiti ta-zunu ani laayɔbɔ ungilagi (100).»

15 Isebaale Mikale zegɛni sinigi Paletiyele vɔ bɛ, Layise ná-doun zunui.

16 Paletiyele vilɛni polu, é ɗa wɔɔ, é yɛni polu, ti zeeli Baɗfulime. Ti zeeliai ma niina, Aβenɛɛl gɛni ma: «Galena ma, è li.» E gɛleni ma.

17 Aβenɛɛl bɔɛni Izelayele gɛwolaiti pɔ, é gɛ ti ma: «Kaite wɔin gɛa wo ma ga Davide gɛ ga wa-masagi.

18 Yeeɗɛgɛɗalɛ zeelia, wo naama gɛɛwotiiti kɛ. Mazɔɔ Gɔogɔ GALAGI minazegɛvɛ, é gɛ ma: «Nà-botiɗɛ nui Davide gɛ gè nà-nuiti Izelayele nuiti unmɔɔsu ga maavele, gè ti gɛla Filiseti nuiti zea, ta ti zili nuiti pɛ zea.» »

19 Aβenɛɛl bɔɛni gɛna nɔ Benzamɛn mavofodai vɔ. Naa vɔluma é liini Geeβelɔn, é naama vaiti daazeeli Davide ma, nii ti zoolooni ma ta Izelayele nui mɔtaiti, naa vɛɛ Benzamɛn mavofodai zu nuiti ba.

20 E zeelini Davide vɔ bɛ Geeβelɔn, ta zunu vuufelegɔiti (20), niiti ti maazaani. Davide daami wola gɛvele βɛtɛni ti pɛ bɛ.

21 Aβeneel ɣeni Davide ma: «Nà liizu, gè Izelayele nuiti pe gaale ba da-zobogi wu, màlígíi masagi, minazegegi ɣa ɣe wo yɔɣɔzu, da masadai ɣe, velel nɔpe è pɔ la.» Naa volumna Davide yeeβeni Aβeneel va, é li ziileigi zu.

Zoaβe Aβeneel vaa vai

22 Su la ɣoozani, Zoaβe ta Davide ná-nuiti ti da unkula, ti zegɛ kɔɔmauve ta. Ti vaani ga ani mɔinmɔin, niiti ti ti zoni kɔɔi zu. Aβeneel la mɔ ɣeni Davide vɔ be Geeβelɔn, mazɔlɔɔ Davide βeni ba, é li ziileigi zu.

23 Siɛgi zu Zoaβe ta ná-siepoluiti ti zeelini la, ti ɣeni ma: «Neeɔ ná-doun zunui Aβeneel ɣea vaani masagi vɔ be, naama ge be ba, é li ziilei su.»

24 Zoaβe liini masagi vɔ be, é ɣe ma: «Lee ɣa è keai? Aβeneel vaaυe è vɔ be, dɔun è ze ná, é li bɔɣɔ yeema.

25 E Neeɔ ná-doun zunui Aβeneel ɣwɛɛ sɔ! Ni paaυe è vɔ be, naa ɣa nɔ ga é è yaava, é è lii veleiti ta è vaa veleiti kwɛɛ, naa volumna é naa pe kwɛɛ, nii è keɛzu.»

26 Zoaβe ɣulani masagi vɔ be, é keelaiti teυe Aβeneel volu. Ti Aβeneel ɣaaɣaleni ma, é zegɛ zieyegɛi vɔ be zɔligɔ, nii é Sila. Davide ɣwɛɛ faa la ɣeni naa zu.

27 Aβeneel ɣalegai ma ma Geeβelɔn, Zoaβe liini la dɔɔɣuzu, taai ma zigídauve ɣoozu velel, egɛ a ɣɛɛ dɔɔɣuzu vaa wosu naa ma. Ti zeeliai ma miná, Zoaβe boɣai lɔɔni Aβeneel ɣogi zu, é paa, nii a ke é degɛi Azayele vaa vai vɔtokula.

28 Davide naama wooi menigai ma, nii keai, é ɣeni ma: «Nà-o, nà-masadai-yo gi-zɔ ge la Neeɔ

ná-doun zunui Aβenεel zaa vai zu Gooḡo GALAGI g̃aazu eyesu ḡo.

²⁹ Ma ḡasoi pe ka laazu Zoabe ta ná-peleyeḡei unma! Mavofodai zu mina vala pe ga: kalana kole nu, ba a gee nu, ba a nui a ḡe zεesu ga tukpoi, é da zie, ba a nii a za ga boḡa zokpoi, ba a nui daamianigi a be valasu zea.»

³⁰ Zoabe ta deḡei Aβisayi ti Aβenεel vaani, mazolo é ti-leḡei Azayele vaani Gabag̃on ḡoi zu.

³¹ Davide ḡeni Zoabe ta kooḡo nuiti pe ma, ti ḡeni polu: «À wo ḡba zeḡeiti bali ga, wo boḡo maag̃ili ga saa wolo wo seḡei, wo Aβenεel ná-saa wolo wo.» Davide ḡeni ziezū pooma ḡesui volu velei.

³² Ti Aβenεel maag̃uluni Geebelon, Davide kpeeḡi ḡulani bu. Eyesi nubuseiti pe ti ḡeni koba, ti da wolo.

³³ Masagi saa wolo wuyei nii looni Aβenεel ma, é ḡe ma:

«Lee vaa zu è zaai, Aβenεel, ga nu pakaiti saa velei?

³⁴ E-yeeiti su la ḡea ḡilini,
yoloḡo la ḡea è-ḡoḡoiti su,
kele è-ma voomai loove,
eḡe nui nii toosu nuiti ti valaai ba.»

Nubuseiti pe ti toozeini ga wolo volu.

³⁵ Naa voluma ese pe ge boini Davide la ga é daami wo, siegi zu foloi ḡeni ná la de, kele é konai nii woni, é ḡe ma: «GALA ge so ná-ziḡaawanai pe su, ni ná bulu buḡa ḡila kpalaa miina, ba a ḡe daamiani nope mi, foloi va ḡe é da.»

³⁶ Nubuseiti pe ti faa ḡweeni, é lo naa va, ti va bu, eḡevelei ti ḡeni vaazu la masagi ḡee vai pe bu.

³⁷ Kɔɔvɛbɛiti pɛ ta Izelayele pɛ ge kwɛɛni naama voloi ga masagi zɔ ge la Nɛɛl ná-doun zunui Abenɛɛl ná-saa vai zu.

³⁸ Masagi ɣɛni ná-botigɛ nuiti ma: «Wo sugwɛɛ nɛi ɓaa, ga masa gila ta é ga nu wola ɣila, naa ɣa toai za Izelayele?»

³⁹ Masa gulɔi zivɛvɛ mà, keɛɛ zɛbɛ wola la dɛ zèa. Seluya ná-doun zunui niiti ma, ta ga zɛbɛsu nu wolaiti. Ɔɔɔɔ GALAGI ɔɔɔɔi faa ɲɔu ɣɛ nui zala, é zoloo ná-faa ɲɔi ma.»

4

Isebaale zaa vai

¹ Siɛgi zu Sayile ná-doun zunui Isebaale mɛnini la ga Abenɛɛl zaa Geebelɔn, zɛbɛi ɣulani zea, ta dualuagi Izelayele nuiti pɛ soni.

² Zunu felegɔ ɣɛni Isebaale ná-devei wu, ti ga kɔɔɔ kundigɛiti, gilagi laa ɣɛni ga Baana, zɔi laa ga Leekaɓe, ti-ɣɛɛ ɣɛni ga Benzamen nui Limon, Beelɔte taazuvɛ nu ɣɛni de. (Beelɔte ɣɛni ga Benzamen nuiti po.)

³ Beelɔte nuiti ti vɛlani, ti li, ti zɛi Gitayime, timavofodaiti ta dɛ miná zaaɣaza.)

⁴ Zunu loun ɣila ge ɣɛni Sayile ná-doun zunui Zonatan vɛ, kɔɔɔ felegɔi pɛ maalɛɣɛɣgai. Zizeleyele ɣɔɔi ma zivɛgi zu, kona dɔɔlugɔ ɣa é ɣɛni zea. Sayile ta Zonatan ti zaa wooi vaai ma, doun zo anzanui seɣeni, é vɛla la, é yɛ gaazuvilɛi zu, é too, naa ɣɔɔɔ felegɔiti ti ɣula bu. Daa ɣɛni ga Mefiɓaale.

⁵ Beelɔte nui Limon ná-doun zunu felegɔiti Leekaɓe ta Baana ti lɛɛni Isebaale ná-pɛɛi wu folo gaalɔgai, naa ɣɛni laani folo ɲiimɛnii zu.

⁶ Ti læeni peɛ ɔ̃oozuuɛ eɔɛ ta ɔ̃ɛ molo zɛɔɛzu, ti boɔai vu kogi zu. Naa vɔlu Leekaɓe ta keɛɔɔloin Baana ti velani, ti li.

⁷ Ti læeni peɛ ɔ̃oozuuɛ, siɛgi zu é ɔ̃eni laani la, é ɔ̃a looɔɔ ná-betei zu daa vɛɛi wu, ti paa. Ti nɔungi leveni ba, ti biɛ la, ti ɔ̃i piin ziɛzu Zuludɛn ma vɛtu nɛmɛi zu.

⁸ Ti liini ga Isebaale nɔungi masagi Davide vɔ Geebelɔn, ti ɔ̃ɛ ma: «Sayile ná-doun zunui Isebaale nɔungi ɔ̃a, é zili nui Sayile nii é ɔ̃ɛa é ɔ̃aiziezu ga é é vaa. ɔ̃ooɔɔ GALAGI mǎligii masagi nɔnɔi vɔtokulaa Sayile ta mavofodaiti ma za.»

⁹ Davide Beelɔte nui Limon ná-doun zunu felegɔiti gooɔaavoteni, Leekaɓe ta Baana, é ɔ̃ɛ ti ma: «Gè ɔ̃onaa ɔ̃ooɔɔ GALAGI ma, nii é vulua, nii é ùnmɔɔgai, é kùla kidaaviligiti pɛ su,

¹⁰ zɔi é vaani pò Sikelage, é Sayile zaa vai wo mà, é ɔ̃eni kaazu ga woo niine vago ɔ̃a é daazeelizu mà, gè ɔ̃eni ti so, ti paa, naa ɔ̃a é ɔ̃eni ga ná-woo niine vagoi zulɔnɔgi, nii gè feeni zea.

¹¹ Siɛgi zu mu faa ɔ̃u ɔ̃ɛ nuiti wo sɔbalala nui vaazu la ná-peɛi wu, daazuuɛ, gè la ma ɔ̃amai maɔɔaazaɔɔaboga wo ma ɓaa, nii é wo-yeeiti ma? Nà wo ɔ̃ulazu zooi va!»

¹² Gaamago Davide devei veeni ná-nuiti zea, ti ti vaa, naa vɔluma ti ti-yeeiti ta ti-ɔ̃ɔɔɔiti teve ti va, ti ti zɛɛ Geebelɔn kpoigi ɔ̃obaɔɛ. Ti Isebaale nɔungi zɛɔeni, ti maɔɔulu Aɓenɛɛl ná-kabai zu Geebelɔn.

5

Izelayele masagi Davide
(1 Dɔlɔ Sevei 11:1-3)

¹ Izelayele wolodamai zɔiti pɛ ti vaani Davide vɔ be Geebelɔn, ti gɛ ma: «Ada ga zii gɪla, ta nama gɪla.

² Kaite Sayile ná-masadai ma ziegi zu gi unda, da gɪ è gɛni losu Izelayele ná-kɔiti tugɔ. Gɔogɔ GALAGI minazegeni è vɛ, é gɛ ma: «Da gɪ è gɛezu ga ná-nuɓusei Izelayele maaɓɛɛ nui, è gɛ ga ná-totugɔi.» »

³ Izelayele gɛwolaiti pɛ ti vaani masagi Davide vɔ be Geebelɔn. Miná gɪ ti minazegɛ keɛni ná yɔgɔzu Gɔogɔ GALAGI gaazu. Ti gulɔi zieni ma, keɛ vai zu ga Izelayele pɛ ma masagi.

⁴ Davide ná-konagi gɛni ga puusavagɔ (30), siegi zu é zeini la ga masagi. Kona vuunaanigɔ (40) gɪ é keɛni masadai zu.

⁵ E kona dɔfela ta alu dɔzita gɛɛni Geebelɔn, Zuda wolodamaiti unda, é ke ga kona vuusavagɔ maazu savagɔ (33) masadai zu Zeeluzalɛme, Zuda ta Izelayele wolodamaiti pɛ unda.

Zeeluzalɛme zo fai

(1 Dɔlɔ Sevei 11:4-9; 14:1-2)

⁶ Masagi ta ná-kɔogɔ nuiti ti liini Zeeluzalɛme laalɔgɔma, nii a ke ti kɔɔi vɛɛ Yeeɓuse nuiti ba, niiti ti gɛni zeini naama yooi zu. Naati ti gɛni Davide ma: «È la lɛa taai nii zu pɛ! Mazɔɔɔ anɛɛ gaazuɔole nuiti ta dɛkpɔ nuiti ta è laavili.» Naa volu gɛni ga Davide la lɛa taazuɓɛ pɛ.

⁷ Keɛ Davide Siyɔn zoni, taai nii makegai ga sigɪ gaagoozagiti, ti ná laasei pɛɛ ga «Davide ná-taa wolai.»

⁸ Naama voloi, Davide gɛni ná-kɔogɔ nuiti ma: «Zɔi é pɔ é zie Yeeɓuse nuiti bu, é leve nɔ ga zie

yei vele, é zooli wu, toɔa zeeli ti ma, dekpɔ nui ta gaazuɔole nui niiti wɔinzeɔe ma.» Miná ga faalaalii naa zegeni ná ga: «Gaazuɔole nui ta dekpɔ nui ti la lea pelei wu.»

⁹ Davide zeini taazuwe, é ná laasei peɛ ga «Davide ná-taa wolai.» E ta ɔni taai zebɛi va ga peleitɛi ta sigigiti, niiti é ti loni maagoolii zu.

¹⁰ Davide zebɛi ɔeni liizu ga wɔɔɔa, tama Gɔɔɔ GALAGI Fai-Pɛ-Maliɔii ɔeni ba.

Tiil masagi Gilame ná-keelaiti
(1 Dɔɔ Sɛvɛi 14:1-2)

¹¹ Tiil masagi Gilame keelaiti teveni Davide ma, é sɛdele guluiti teve ma, ta peɛ maaleɛ nuiti, naa veɛ kɔtu zaɔa nuiti ba. Ti masa pelei loni Davide ve.

¹² Davide kwɛɛni naazu ga Gɔɔɔ GALAGI tɔun toga ga Izelayele masagi, ta é ɔeni ná-masadaɛ gaawɔɔɔzu, ná-nuɔuseiti maavele ma, Izelayele nuiti.

Davide ná-doun zunuiti
ti zɔɔni Zeeluzalɛme
(1 Dɔɔ Sɛvɛi 3:5-9;
14:3-7)

¹³ Davide zeɔeai ma Geebelɔn, é li zeizu Zeeluzalɛme, é anza ɔiligaa vuluni, ta é tanigaa zeɛ, niiti ti la vuluni ga zɔiti kevele. E doun zunuiti ta doun anzanuiti sɔɔni naati ba.

¹⁴ Davide ná-doun zunuiti daaseigiti kaa, niiti ti zɔɔni Zeeluzalɛme: Samua, Sɔɔaɔe, Natan, Salɔmɔn,

¹⁵ Yiɔaal, Elisua, Neefɛge, Yafia,

¹⁶ Elisama, Eliada, ta Elifeelɛte.

*Davide ná-fɔnifaamaiti Filiseti nuiti ma
 (1 Dɔlɔ Sevei 14:8-16)*

17 Siɛgi zu Filiseti nuiti ti mɛnini la ga ti Davide zeida ga Izelayele masagi, ti gulɔi zιε ma, ti lɛeni gaizιε vai ma. Davide ma wooi mɛnini, ɛ yei kɔɔlaɣai zu.

18 Filiseti nuiti ti vaani ga kɔɔi, ti vu Lefayime vɛtugi zu.

19 Davide Gɔɔɔɔ GALAGI ɣaazaɣani, ɛ ɣɛ ma: «Nà zoo nei gè li Filiseti nuiti daalɔɣɔma? Da ti lɔ nei zèezu ba?» Gɔɔɔɔ GALAGI gooɣaavoteni, ɛ ɣɛ ma: «Li, tɔɔzei zeɣe ma nɔpɛ ge la ba, nà Filiseti nuiti dɔɔzu ɛ yeezu.»

20 Davide zeelini Baale-Pelasime, ɛ vɔni ti ma miná. Davide ɣɛni ma: «Gɔɔɔɔ GALAGI zeɣe wɔɔvɛ sili nuiti ta-ɣɔɔɔɔgi va tɔɣɔ, eɣɛvelei ziei a da kaɣai ɣolo la.» Naa ɣa ɛ keeni, ti ná laasei pɛeni ga Baale-Pelasime (nii poluvɛ ga «Maliɣii nii ɛ zeɣe wɔɔzu»).

21 Filiseti nuiti ti ta-ɣɔɔɔɔ ganigiti tooni ya miná, Davide ta ná-kɔɔɔɔ nuiti ti naati seɣe.

22 Filiseti nuiti ti ɣaleni ma volu ga kɔɔi, ti vu Lefayime vɛtugi zu.

23 Davide Gɔɔɔɔ GALAGI ɣaazaɣani volu. Naa gooɣaavoteni, ɛ ɣɛ ma: «Mina ti laaɣomi. Gula ga ti volu velei, da zeelizu ti ma guluiti tetemavɛ.

24 Siɛgi zu ɛ nu ɣɔɣɔ lugi mɛnisu da guluiti saama, zuvile, ɛ va, mazɔlɔ názu ɣa gè losu da ɛ luɣɔ, nii a ke gè vɔni Filiseti nuiti ma.»

25 Davide naa ɣɛeni, nii Gɔɔɔɔ GALAGI boni ma. E vɔnini Filiseti nuiti ma, ɛ da ti bɛ, ɛ zo Geeba, ɛ zeeli Geezɛl.

6

*Davide lii vai
ga minazege kesui Zeeluzalame
(1 Dolo Sevei 13:1-14)*

¹ Davide Izelayele gɔɔɔɔ nu vapagiti gaaleeni ba volu, ti ge ga nu waauusavaga (30 000).

² Naa voluma, é vileni pelei ma ta naama gɔɔvebeiti pe, ti da li Baalee-Zuda ga ti va ga GALA ná-minazege kesui, nii Gɔɔɔɔ GALAGI laaseigi maalolisu ma, Fai-Pe-Maliḡii, é zeini seelubeinti unda.

³ Ti minazege kesui ḡulani Aḡinadaḡe ná-pelei wu gize unmaue, ti da wotolo niinei zu. Aḡinadaḡe ná-doun zunuiti Uza ta Ayiyo ḡa ti ḡeni loni wotoloi luḡɔ.

⁴ Ti minazege kesui zefeni Aḡinadaḡe ná-pelei wu gize unmaue, ti da lii la. Ayiyo ḡeni ziezū wotoloi luḡɔ.

⁵ Davide ta Izelayele nuiti pe ti ḡeni ḡoozunεεzu Gɔɔɔɔ GALAGI ḡaazu, ti da geingεin ganigi ma ziiti pe ḡein, niiti ti beḡeai ga sipele gului, naa uee kɔnigiti ba, ta papaiti, tamadegiti, sekeiti, ta kɔteḡiti.

⁶ Ti zeelii ma Nakon ná-molo loḡazuue, nikiiti ti buneni, ti ḡeni ḡεεzu, ti GALA ná-minazege kesui loo. Uza yeemaaleni, é so.

⁷ Gɔɔɔɔ GALAGI yiiḡaawanani Uza ma, é doḡa náue nɔ, tɔzei ná-faaḡaazagi va. Uza zaani miná, GALA ná-minazege kesui ḡobave.

⁸ Davide yiiḡaawanani, mazɔɔɔ Gɔɔɔɔ GALAGI nii ḡeḡala loḡai woni ga Uza. Ná laasei ge ueeni ga Peelese-Uza (nii poluue ga «é ḡulave Uza ma»), naama laaseigi ḡa de é ba zaḡaza.

⁹ Naama voloi Davide wola luani Góogó GALAGI va, é da bógó gaaazaɗa ga: «Nà zoo gale gè le ga Góogó GALAGI ná-minazege kesui pò be?»

¹⁰ Davide la gɛni vaani bu, é va li ga Góogó GALAGI ná-minazege kesui pò be, Davide ná-taa wolai zu. Ti liini la Gate nui Wóɓede-Edóme ná-pɛlɛi wu.

¹¹ Góogó GALAGI ná-minazege kesui yɛni ná alu savagó laawu. Góogó GALAGI tuya looni Gate nui Wóɓede-Edóme ve ta ná-pɛleyeɗeɗe pɛ.

*Minazege kesui zeeli vai Zeeluzalɛme
(1 Dóló Sɛvɛi 15:25--16:3)*

¹² E woni Davide ma ga Góogó GALAGI tuya loovɛ Wóɓede-Edóme ná-pɛleyeɗeɗe ve ta nɔnɔiti pɛ, GALA ná-minazege kesui maavele ma. Názuve Davide liini, é GALA ná-minazege kesui zege Wóɓede-Edóme ná-pɛlɛi wu, é lii la Davide ná-taa wolai zu, koozunɛ wolai zaama.

¹³ Minazege kesui zege nuiti ti kógó lo dɔzita gɛai ma, Davide nike zine wola gila ta nike ɓokpa gila kulani ga zalaɗai.

¹⁴ Davide gɛni kuai wosu ga zɛbɛi pɛ Góogó GALAGI gaaazu, maaɗiliai nɔ ga geze zɛɗeɗe, kulaai ga zalaɗa gila nuiti ta-zɛɗeɗe.

¹⁵ Uele gana Davide ta Izelayɛle nuiti pɛ ti liini la ga Góogó GALAGI ná-minazege kesui Zeeluzalɛme, ga koozunɛ woiti ta puvu fɛɛ woiti.

¹⁶ Tɛi Góogó GALAGI ná-minazege kesui gɛni lɛɛzu Davide ná-taa wolai zu, Sayile ná-doun anzanui Mikale loni, é da wɛɛ fenɛtɛɛ laavɛ. E masagi Davide gaaani, é da vili, é da kuai wo Góogó GALAGI gaaazu. E Davide vɛlɛvɛlɛni yiimaɓɛ.

17 Ti baani ga GALA ná-minazeŋe kesui, ti da seŋe ɔfotai wu, nii Davide toni be. Davide gala zalaŋaiti ta ziilei zalaŋaiti kulani Ɔooŋɔ GALAGI ve.

18 Davide begai ma ga zalaŋai naati kula, é tuya looni nuɓuseiti be, Ɔooŋɔ GALAGI Fai-Pe-Maliŋii laaseigi zu.

19 E zeba é daamianigi ɣaaɣwe Izelayele nuiti pe ba, zunuiti ta anzanuiti, ese gilagilagi bulu ɣilagila solɔni, ta sua moŋai, é ve leezen vɔɔi ma buun gilagila ba. Naa voluma, ese pe ge ɣaleni ma ná-pelei wu.

20 Davide ɣaleni ma ná-pelei wu ga é tuya loo ná-pele wu nuiti be. Sayile ná-doun anzanui Mikale daaɣomini, é ɣe ma: «Ee! Gaamazu Izelayele masagi lebiya zolɔge za, é ɣoba jakai ɣula ve ná-botiŋe nuiti ta-wotiŋe anzanuiti gaazu, eŋe zunu jakai ta no!»

21 Davide Mikale woɣaavoteni, é ɣe ma: «Ɔooŋɔ GALAGI ɣa gè nà-koozunɛi ɣulaai gaazu, nii é yiimazeŋeai ga ze, é è-ɣee ye ná, ta ná-peleyeŋe pe, é kè ga ná-nuɓuseiti Izelayele nuiti ta-lotuŋi. Nà koozunɛi ɣula de volu, debi vai ma.

22 Nà de boŋɔ velevelesu volu, é leve nii va keai, gè boŋɔmaayei. Kele naa pe ge ɣee va, lebiyai ɣa ve bè, botiŋe anzanui naati zea, niiti è vaazu ti ma.»

23 Sayile ná-doun anzanui Mikale la ɣeni doun zolɔni, eyesu é za.

7

*GALA ná-minazeŋeigi
Davide mavofodaiti be
(1 Doɔ Sevei 17:1-15)*

¹ Tɛi masagi Davide zeini ná-pɛlei wu, ta Gooɔɔ GALAGI dooɔɔ feeni zea, é kula sili nuiti pɛ zea, niiti ti ɣeni maagoolii zu,

² é ɣeni GALA goo wo nui Natan ma: «Wɛɛ! Nà niizu masa pɛlei wu, nii togai ga sɛdele gului, GALA ná-minazeɣe kesui ma ge da ni seɣe vɛɛ wu.»

³ Natan masagi woogaaɔɔteni, é ɣɛ ma: «Li, nii nɔpɛ é è yiima, è kɛ, mazɔɔɔ Gooɔɔ GALAGI ɣa è va.»

⁴ Kɛɛ naama bidii, Gooɔɔ GALAGI ɔɔeni Natan vɔ ɣani:

⁵ «Li, è ɣɛ nà-botidɛ nui Davide ma: «Gooɔɔ GALAGI wooi ɣaa: Da ɣa è ɣɛɛzu è pɛɛ lo bè, vɛ nà zeini ná?»

⁶ E ɔɔzei Izelayɛle nuiti kula yee ma bè Ezipete yooi zu, é zeeli za ma, sɛizu la ga pɛɛ wu, gè ɣeni ti va seɣe vɛɛɛi wu, GALA daagɔmi seɣe vɛɛɛi wu.

⁷ Yeegɛɣalalai nii pɛ gè kɛeni Izelayɛle nuiti polu, gè ɣeni totuɣɔiti seizu, kɛɛ ti zaama ɔɛ ɣa gè ɣeni ma: Lee vaa zu wo la pɛɛ losu bè ga sɛdele gului?»

⁸ «Pɛɛ, nii ɣa è liizu niina, è bo nà-botidɛ nui Davide ma: «Gooɔɔ GALAGI Fai-Pɛ-Maliɣii wooi ɣaa: Nà ɣa gè è zɛɣeni baala makesuɔɔ tufa letɛiti su, gè è ɣɛ ga nà-nubuseiti Izelayɛle nuiti ta-lotuɣɔi.

⁹ Nii pɛ è yeevua bu, zèɣɛ è va naati pɛ su, gè è zili nuiti pɛ suwuɣaaleɔɔ. Nà lebiya laasei feezu è ya, ga etea nu wolaiti tɔnɔi ɣɛvele.

¹⁰ Nà seizu veezu nà-nubusei Izelayɛle nuiti zea, vɛ ta zeini ná, ti la luaa ani nɔpɛ ba, telebotala nuiti ti la mɔ tɔɔzeida ga ti va da ti ɔɔɔ ga ma mɔungu zu ɣɛvele,

¹¹ eɣɛvelei tukpɔɣaaleɔɔ nuiti ta-ziegi ɣeni la, niiti gè ti zeini nà-nubusei Izelayɛle nuiti unda. Nà

doogogi veezu è ya, gè è unmɔɔ è zili nuiti ma. Naa voluma, nɔ̀un nà, Gɔ̀ogɔ̀ GALAGI, nà dɛɛzu ga dɛ ga da-velɛyegefi ɔ̀a ɔ̀ɛɛzu ga masa pelɛyegefi.

12 « Siɛgi zu è lii voloi zeelizu la è-mɛmɛwolani pɔ̀, nà è-mavofodai ta bɔ̀ɔ̀bɔ̀ɔ̀ sei ga è-ɔ̀otogi masadai zu, gè ná-masadai zeì.

13 Tɔ̀ ɔ̀a è vaazu pelɛ losu bè, nà baa ná-masa kpɔ̀kpɔ̀gi maazu eyɛsu ɔ̀.

14 Nà bɔ̀ɔ̀i nà ɔ̀ɛ bɛ ga ɔ̀ɛɛɔ̀fi, tɔ̀un ge ɔ̀ɛ bè ga doun zunu. Ni a faa nɔ̀u ɔ̀ɛna, nà maagɔ̀lo, eɔ̀velei doun kɛɛɔ̀fi a da ná-doin maagɔ̀lo la.

15 Kɛɛ gè la nà-nubɔ̀ɔ̀lai maagɔ̀oozaa ba pɛ, eɔ̀velei gè maagɔ̀oozani la Sayile va, nii gè dikpini, gè è vile ga potogi.

16 Da-velɛyegefi ta da-masadai ta zeì ga pagɔ̀ gàazu eyɛsu ɔ̀, da-masa kpɔ̀kpɔ̀gi la niikpiga eyɛsu ɔ̀.» »

17 Natan liini, é niima bɔ̀ɛiti pɛ ta ma ɔ̀ulakɛɛmaiti pɛ daazeeli ga pagɔ̀ Davide ma.

Davide ná-maanɛɛni
(1 Dɔ̀lɔ̀ Sɛvɛi 7:16-27)

18 Naa ɔ̀ɛai ma, Davide liini, é zeì Gɔ̀ogɔ̀ GALAGI ɔ̀aazu, é GALA fali ɔ̀ani: «Màliɔ̀ii, Gɔ̀ogɔ̀ GALAGI, nà ga leeni, nà-pelɛyegefi balaa ka ga leeni, è liizu dàazeelizu, vɛ gè ná?

19 E la mɔ̀ naa ɔ̀aani ga faa wola, Màliɔ̀ii, Gɔ̀ogɔ̀ GALAGI, è minazegɛa volu bè, nèi gè ga da-wotigɛ nui, ga velela vele vaiti ti maagɔ̀oozaai, é vile nà-masa pelɛyegefi va. Màliɔ̀ii, Gɔ̀ogɔ̀ GALAGI, velei ɔ̀ana da da nubusei zo da nei?

²⁰ Lee gili ka nà bo è ma, é vee nii va? Màligii, Góogó GALAGI, da bógóì è kwèè, nèi gè ga da-wotigé nui.

²¹ Da-minazefegi ta da-leveiti maavele ga é kea, è niima vaa wolaiti kea, è lati, è ti gùla bè kelema, nèi gè ga da-wotigé nui.

²² «Ee, Màligii, Góogó GALAGI, è wólóvè! Nu nòpè ge la ga è gèvele, gaamazu gala kili nòpè ge la ná, é gùla è volu, egèvelei nò gi menigai la ga gi-woiyefèiti.

²³ Eteai zu, zii bégele ga é ga da-nuiti Izelayele nuiti kevele, nii è liai, è ti unmòò, ti gè ga da-nubuseiti, ta è bógó wóló? E la zii gíligi tanigaa bèeni baa ta ta-galagiti da-nubuseiti tugó, niiti è ti unmòògai, è ti gùla Ezipete yooi va.

²⁴ E da-nubusei Izelayele nuiti seida ga ti gè ga da-nubuseiti eyesu gó. Da ma, Góogó GALAGI, è gèa ga ta-GALAGI.

²⁵ «Niizu niina, Màligii, Góogó GALAGI, soma kae, è baa da-minazefegi maazu, nii kea bè, nèi gè ga da-wotigé nui, ta nà-masa pèleyefèi vè. Kè, egèvelei è boga la.

²⁶ Naazu da lèbiyai zóló eyesu gó, ta nuiti ti gè ma: «Góogó GALAGI, Fai-Pè-Màligii ga é ga Izelayele ná-GALAGI!» Nèi gè ga da-wotigé nui Davide, nà-masa pèleyefèi mina jiiikpi pè è gaaazu.

²⁷ Mazóló, ee, Góogó GALAGI Fai-Pè-Màligii, Izelayele ná-GALAGI, da bógóì ga è dea ga ze, nèi gè ga da-wotigé nui, ga da masa pèleyefèi losu bè, naa ga é kea gè gaabaa zólóga, gè niima maanèèè wooi laazeeli è ma.

²⁸ «Niizu niina, Màligii, Góogó GALAGI, da ga è ga GALA, è-laawooiti ta ga gaamai, da ma ka è

minazegea bè ga undaanɛɛi nii, nɛi gè ga da-wotigɛ nui.

²⁹ Soma mu niina, è tuya loo nà-masa pɛleyegɛi ma, nii a kɛ é yɛ ná ɔ̃ è ɔ̃aazu. Mazɔ̀ɔ̀, M̀l̀ig̀i, ɔ̃ɔ̃ɔ̃ GALAGI, da ɔ̃ è minazegea, da-luyai maavele nɔ ɔ̃ a kɛ, nɛi gè ga da-wotigɛ nui, nà-masa pɛleyegɛi tuya zɔ̀ɔ̀.»

8

Davide zobo sɔ̀ɔ̀ fai

zɔ̀ɔ̀ma ziiti ma, ti maagoolii zu

(1 Dɔ̀ɔ̀ Sevei 18:1-13)

¹ Naa vɔ̀nini Davide vɔ̀nini Filiseti nuiti ma, é ti ɔ̃aazu unfe sege, é ta-ɔ̃aabaai gula ti ya.

² E vɔ̀nini balaa Moabe nuiti ma. Niiti é ti zoni, é ti laani zoi ma, é ti ɔ̃aagwɛ su ga seizu savagɔ̃ ga galui. Nu zeizu savagɔ̃i zaama, é seizu felegɔ̃iti paani, é seizu ɔ̃ilagi yɛ vulua. Moabe nuiti ti ɔ̃loni Davide vɛ, ti da mului zala ma.

³ Naa vɔ̀nini Davide vɔ̀nini Sɔ̀ba masagi ɔ̃adadeezɛɛl ma, Legɔ̀be ná-doun zunui, siegi zu é ɔ̃ɛni liizu la ga ná-masadai zeida vɔ̀lu zie wolai Ufelate maave.

⁴ Davide soo bize zalavusu waagila undɔ̀fela (1 700) zoni, ta sie kɔ̀ɔ̀ba zalavusu waavuufelegɔ̃ (20 000). E wotolo bize zoo ungila (100) makɛni. E mɔ̀taiti kɔ̀ɔ̀vɔ̀lu nataiti tevɛni.

⁵ Siili yooi zu nuiti ti ɔ̃ɛni Damase, naati ti vaani bɔ̀su Sɔ̀ba masagi ɔ̃adadeezɛɛl va. Davide nu waavuufelegɔ̃ maazu felegɔ̃ (22 000) vaani ti va.

⁶ Naa vɔ̀nini Davide kundig̃iiti seini Damase yooi zu Siili nuiti saama. Siili nuiti ti ɔ̃loni Davide vɛ, ti da mului zala ma. ɔ̃ɔ̃ɔ̃ GALAGI ɔ̃ɛni

fɔnifaamai veezu Davide υε, υε kpein é ɣeni liizu ná ga kɔɔi.

⁷ Davide zanu kɔɔɔ zεpεgiti seɣeni, niiti ti ɣeni Ɔadadeezεel ná-salaυusuiti zea, é li ga tiye Zeeluzalεme.

⁸ Davide kɔlu ɔɔi mɔinmɔin seɣeni masagi Ɔadadeezεel ná-taa wolaiti su, Beeta ta Beelotayi.

⁹ Siεgi zu Ɔamate masagi Tɔyi mɛnini da ga Davide vɔnigε Ɔadadeezεel ná-kɔυεbεiti pε ma,

¹⁰ é ná-doun zunui Yɔlame leveni Davide ma ga é tuυɔ, ta é mama fala vai zu Ɔadadeezεel υa, é vɔni ma, tɔzei Tɔyi ta Ɔadadeezεel ti ɣeni kɔɔi ɣa nɔ ɣɔ. Yɔlame liizυυε, é liini ga sɔɔlai ma zii pε, niiti ti ɣeni ga walii, zanugi, ta kɔlu ɔɔigi.

¹¹ Masagi Davide ti veeni Ɔɔɔɔɔ GALAGI υε, eɣεvelei é kεeni la niina ga walii ta zanugi, nii é kulani zɔɔma zii ɣiligiti zea, niiti é vɔnini ti ma:

¹² Edɔme nuiti, Moaɔe nuiti, Amɔn nuiti, Filiseti nuiti, ta Amaleke nuiti, ta nii kpein é soni kɔɔi zu, é kula Sɔɔa masagi Ɔadadeezεel ya, Legɔɔe ná-doun zunui.

¹³ Davide lɔɔɔi mɔta ɣulani, siεgi zu é ɣaleni la ma, fɔnigai ma Edɔme nu waapuugɔ maazu lɔsavai (18 000) ma, Kpolo Uεtugi zu.

¹⁴ Naa vɔluma, é kundigɔiti seini Edɔme yooi ná pε su. Edɔme nuiti pε ti ɣoloni Davide υε. Ɔɔɔɔɔ GALAGI ɣeni fɔnifaamai veezu Davide υε, υε kpein é ɣeni liizu ná ga kɔɔi.

Davide ná-botigε nu wolaiti daaseigiti

(1 Dɔlɔ Sevei 18:14-17)

¹⁵ Davide masadai ɣεeni Izelayele pε unda, é ɣeni tukpɔi ɣaalevezu ga sɔledai ná-nυbuseiti pε bε.

16 Seluya ná-doun zunui Zoabe ɔa é ɔeni ná-kɔɔvebei unda, Ayilude ná-doun zunui Zɔzafate ɔe ga seve make nui,

17 Ayituɔe ná-doun zunui Sadɔke, ta Aɔiataal ná-doun zunui Ayimeeleke ti ɔe ga zalaɔa ɔula nuiti, Selaya ɔe ga seve ɔe nui.

18 Yegɔyada ná-doun zunui Benayaɔu ɔa é ɔeni Kelɛte nuiti ta Peelɛte nuiti unda, niiti ti ɔeni ga masa make nuiti. Davide ná-doun zunuiti ti ɔeni ga zalaɔa ɔula nuiti.

9

Davide yeezei vai

Zonatan ná-doun zunui Mefibaale wu

1 Davide gaazaɔagi woni, é ɔe ma: «Sayile ná-pele wu nui ta yege nei vulua? Nà pɔ gè woogegilada ɔe be, Zonatan maavele ma.»

2 Sayile ná-peleyeɔei wu botiɔe nui gila ge ɔeni ná, daa ga Siɔa. Ti vaani la masagi vɔ be. Davide gaazaɔani, é ɔe ma: «Da ɔa è ga Siɔa?» E gooɔaavoteni, é ɔe ma: «Nà ɔa gè ga Siɔa, da-wotiɔe nui.»

3 Masagi da gaazaɔa, é ɔe ma: «Nu vulu nɔpe ge la yenii Sayile ná-peleyeɔei wu, nii nà zie be ga GALA ná-woogegilada?» Siɔa gooɔaavoteni, é ɔe ma: «Zonatan ná-doun zunui gila ka de ná, nii kɔɔ felegai pe maaleɔefegai.»

4 Masagi ɔeni ma: «Mini ɔa é ná?» Siɔa gooɔaavoteni, é ɔe ma: «Toɔa Lodebaal, Makiil ná-pelei wu, Amiyele ná-doun zunui.»

5 Masagi Davide nu leveni, ti li, ti seɔe Lodebaal, Amiyele ná-doun zunui Makiil ná-pelei wu.

⁶ Siégi zu Sayile ná-dounloin, é ga Zonatan ná-doun zunui Mefíbaale zeelini la Davide gákala, é nókoni masagi wu. Davide tolini, é gɛ ma: «Mefíbaale!» Naa gɛ ma: «Wɛɛ ná va, da-wotigɛ nui.»

⁷ Davide gɛni ma: «Mina lua. Nà woogɛgɛlada gɛɛzu è vɛ, è-gɛɛ Zonatan maavele ma. Nà è-gɛwola Sayile ná-zooi pɛ feezu volu è ya, da bɔgɔi da gɛ laamiizu ná-tabalii gá folo-o-folo.»

⁸ Mefíbaale nókoni, é gɛ ma: «Masagi, lee vaa zu è yiizoolɛzu ga ze, nɛi gè la vizoni gile voomai va?»

⁹ Masagi Síba lolini, Sayile ná-botigɛ nui, é gɛ ma: «Nii kpein é gɛa ga Sayile ta ná-pɛɛyɛgɛi nɔnɔ, gè ti pɛ fea è-maligii ná-dounloin ya.

¹⁰ Da vɛ-o, è-loun zunuiti be-o, da-wotigɛ nuiti be-o, wa gɛɛzu tii gɛɛzu bɛ. Nii wa sɔlɔna, wo vaa la, naa gá é gɛɛzu ga è-maligii ná-pɛɛyɛgɛi gɔnɔgi. Mefíbaale bɔgɔi gá gɛɛzu laamiizu ná-tabalii gá folo-o-folo.» Síba ma, zunu loun puugɔ maazu lɔlugɔ (15) gá é gɛni zea, ta botigɛ nu vuufelegɔ (20).

¹¹ Síba gɛni masagi ma: «Nii kpein málígii masagi bogai mà, nɛi gè ga da-wotigɛ nui, ná ti pɛ kɛɛzu.» Mefíbaale ma ge gɛni daami wosu masagi ná-tabalii gá, eɛgɛ masagi ná-doin ta.

¹² Zunu loun gɛla ge gɛni Mefíbaale ya, nii daa gɛni ga Mika. Síba ná-pɛɛ wu nuiti pɛ ti gɛni botii gɛɛzu Mefíbaale vɛ.

¹³ Mefíbaale yɛni Zeeluzalɛme, é da laami masagi ná-tabalii gá. Kɔgɔ felegɔiti pɛ maalɛgɛfɛni.

*Amɔn masagi Davide ná-keelaiti unfe fai
(1 Dɔlɔ Sɛvɛi 19:1-5)*

¹ Naa voluma Amɔn masagi zaani, ná-doun zunui Ganun zeipotogi zu ga masagi.

² Davide gɛni ma: «Nà woogɛgɛlada gɛɛzu Ganun vɛ, eɣɛvelei keɛɣɛ Naɣase woogɛgɛladai gɛni la bè.» Davide ná-botigɛ nui tanigaa leveni ga ti bena fe be keɛɣɛ zaa vai zu. Siɛgi zu Davide ná-botigɛ nuiti ti zeelini la Amɔn yooi zu,

³ Amɔn lotuɣɔiti ti gɛni ta-masagi Ganun ma: «Da kaazu ga è-gɛɛ ná-lebiya ɣa é keɛzu Davide gaanɛɛnɛ nua levesu la è ma baa? Taai ɣwɛɛ fai ta pɛtɛ fai laade baa, nii a ke ti va kologolo yeeta?»

⁴ Ganun Davide ná-keelaiti soni, ti ti-bɛɛiti gilazuvɛti bo, ti ti ɣɔba zɛɣɛiti tevɛga, é zo bu, é lɛ ti-zaamavɛ letemavɛ, ti be ti va, ti da li.

⁵ Davide mɛnini nii keai. E keela leveni ti luɣɔ, mazɔlɔ naati ti wola unfeni. E ɣɛ ti ma: «À yɛ Zeeliko eyɛsu wo-bɛɛiti ti lɛ volu, wa va niina.»

*Davide vɔni fai Amɔn ta Siili nuiti ma
(1 Dɔlɔ Sɛvɛi 19:6-19)*

⁶ Amɔn nuiti ti kaani ga ti bɔɣɔ wɔinzeɣɛa Davide ma. Ti salaɔsuiiti gaiziɛni zou ɣiligaa zu: salaɔusu waabuufelegɔ (20 000) Siili nuiti saama ti Bɛte-Lɛɣɔbe, ta Sɔba, salaɔusu waagila (1 000) Maaka masagi vɔ be, ta salaɔusu waapuugɔ maazu felegɔ (12 000) Tɔbe vɔ pelei.

⁷ Davide mɛnigai ma, é Zoabe leveni ti laalɔɣɔma, ta Izelayɛle ɣɔvɛbɛiti pɛ.

⁸ Amɔn nuiti ti ɣulani, ti lo kɔɔɣɔ vai ma, ta-laa wolai laavɛ. Siili zalaɔsuiiti, niiti ti zɛgeni Sɔba ta

Leḡḡbe ta Tḡbe, é vee Maaka zalavusuiti ba, naati pe ti ḡeni loni ye kḡḡ lḡḡi zu.

⁹ Zoabe kaai ma ga kḡḡḡzuvε ḡa fele vḡḡma, velelavε ta voluzu velei, é yeeloni kḡḡḡ nu ḡεzeḡεzeḡegiti ba, é ti vile Siili nuiti daawu kḡḡḡ vai ma.

¹⁰ E kḡḡvεbei mḡtai ma lotuḡḡlai ḡalivaani keeḡḡeloin Aḡisayi ma, naati ti lo Amḡn nuiti daawu kḡḡḡ vai ma.

¹¹ Zoabe ḡeni keeḡḡeloin Aḡisayi ma: «Ni Siili nuiti zeevi ka mḡinna mḡ, ḡa va, è ḡḡ bḡ. Ni Amḡn nuiti zeevi ka mḡinna è ma, nḡ va, ḡè ḡḡ è va.

¹² Zεbezeḡe, ade kḡḡi ḡḡ, de da-nubuseiti maalobo, ta da-ḡALAGI ná-taaiti. ḡḡḡḡ GALAGI naa ḡε, nii pagai gaazu!»

¹³ Zoabe ta ná-kḡḡvεbei ti lopele ḡeteni kḡḡḡ vai ma, Siili nuiti daalḡḡma, naati ti velani ba.

¹⁴ Amḡn nuiti ti kaai ma ga Siili nuiti ti vela, tiya ḡalaa ti velani Aḡisayi va, ti li ta-laazu. Zoabe zegeni Amḡn nuiti polu, é ḡale ma Zeeluzalεme.

¹⁵ Siili nuiti ti kaai ma ga Izelayεle nuiti ti vḡniga ti ma, ti ta-ḡḡvεbei pe gaalεeni ba.

¹⁶ Masagi ḡadadeezεel keela levεni, ga ti Siili nui zḡiti gaale ba, niiti ti zie wolai Ufelate volu velei. ḡadadeezεel ná-kḡḡḡlulubai Sḡbake loni ti luḡḡ, ti zeeli ḡeelame.

¹⁷ Davide faa ḡwεεgai ma su, é Izelayεle ḡḡḡḡ nuiti pe gaalεeni ba, ti Zuludεn ḡudε, ti li ḡeelame. Siili nuiti ti ḡεvele ḡeteni ga ti vala Davide va, ti kḡḡi lḡzeini.

¹⁸ Kele ti velani Izelayεle nuiti ba. Davide kḡḡḡ wotolo undḡfela (700) zu zalavusuiti paani, ta soo

6ize zalabusu waabuunaanigo (40 000). Zeezeelini balaa ta-gɔɔfulubai Sɔbake ma, naa za nãve.

¹⁹ Tɛi masagi niiti kpein ti ɔni Gadadeezeɛɛl va, ti kaani ga Izelayele ziaa ti wu, ti ziileigi ɣaizieni yɔɔɔzu ta Izelayele, ti ɔolo Izelayele ve. Naa volumna Siili nuiti ti ɣeni luazu ga ti va li ɔosu Amɔn nuiti ba.

11

Davide ta Bate-Seeba ta-vai

¹ Poluma ɣonagi, yeeɣɛɣalai nii masagiti ta da lii la kɔɔɔzuve, Davide Zoabe ta ná-kɔɔɔ nu wolaiti teveni, ti lo Izelayele ɣɔɔɔ nuiti kpein tuɔɔ. Ti Amɔn yooi zuɔologoloni, ti ta-laa wolai Laɓa zeikelɛ su. Kelɛ Davide yeni Zeeluzalɛme.

² Yeeta kpɔkɔ voloi, Davide wuzɛɣeni folo niimenii zu, é da ziezie dooɔo bosuve, ná ɓetɛai ná-masa pelei ɣɔmave. E yeni miná, é anzanui ta ɣa, é da maagba, gola vagai.

³ Davide nu leveni ga ti anzanui naa volu ɣaazaɣa bo. Ti ɣɛ ma: «Eliame ná-doun anzanui Bate-Seeba ve, ɴete nui Ilii anzai.»

⁴ Davide numaa leveni, ti li, ti toli. E vaani Davide vɔ be, naa la koba. To ma kpega ɣeni de nɔ feya ga nade fai ɣɛ ná-alugi ɣa volumna. E ɣaleni ma ná-pelei wu.

⁵ Naa volumna, é kaani ga kogi ɣa ma, é keela leve Davide ma, é ɣɛ ma: «Kogi ɣa mà.»

⁶ Davide keela leveni Zoabe ma ga naa ɴete nui Ilii leve ma. Zoabe devei veeni naa ya, ga é li masagi vɔ be.

⁷ Ilii zeelini Davide ma, naa Zoabe ta kɔovebei maagaaazaɣabo ma, ta kɔoi ɣevelei.

8 Naa voluma Davide ɣeni ma: «Li ɗa-ɗoizu, è looɗo.» Kulaai ma masagi ɔɔ be, naa vebeanii leveni ma.

9 Kεε Ilii la ɣeni keeni, é va li ná-pelei wu. E laani masagi ná-pelelabe, ta maligii make nuiti.

10 Ti boni Davide ma ga Ilii la liini ná-pelei wu. Davide tolini, é ɣe ma: «Siei ɣa è zegezu ma, lee vaa zu è la liini ɗa-ɗoizuve?»

11 Ilii gooɗaavoteni, é ɣe ma: «Minazefe kesui, ta Izelayele kpein, é vee Zuda va, ta jiiizu kotaiti bu, kooɗuluɓai Zoabe ta ná-salavusuiti ta koo lɔɔi va. Nà zoo ɣale, gè naati ze miná, gè li ná-pelei wu, gè laami, gè ɓoole, ta gè la ànzai ɗoba? GALA ka kàazu, eɣevelei è vulua la ga ɗite, gaamazu gè la naama vaa zii ɣea eyesu pe.»

12 Davide ɣeni ma: «Ye ve mɔnɔ za, lina, gè be è va, è li.» Ilii yeni Zeeluzalame naama voloi, ta poluma zobui.

13 Davide tolini ga ti daami wo ɔɔma pɔ be, é dɔɔi veeni zea, naa ye kpolezu eyesu dɔɔi so. Kεε kpɔkɔi, Ilii liini mɔnɔ, ti la ta maligii make nuiti. E la keeni, é va li ná-pelei wu.

14 Poluma zobui Davide seve ɣeeni Zoabe ma, é fe Ilii ya ga é lii la.

15 Sevei naa zu wooi ɣeni ga nii: «Ilii vile velelabe, ve kooi ɓoɗɗai ná, wo ɗula ɔolu, wo maɗfooza ba, nii a ke ti yeezeeli ma, é za.»

16 Zoabe ɣeai ma taai zeizu kele su, é Ilii vileni, ve ná zogai kpe ti zili nuiti ta-zalavusu wolaiti be.

17 Niiti ti ɣeni taai naa zu, naati ti ɗulani, ti kooi vala Zoabe va. Ti salavusui tanigaa ta ɗuluɓai tanigaa vaani Davide ná-koovebei va. ɢete nui Ilii ɣeni naati saama, ti zaai.

18 Zoabe wooleveni Davide ma, é kooi gɛvelei pɛ sugula ma.

19 Zoabe gɛni keelai ma, nii é gɛni liizu ga woolevegi: «Da bɛna ga kooɔɔzuve vai pɛ bo masagi ma,

20 ni a yiiɔaawanana, é è ɔaazaɔa ga: «Lee vaa zu wo wola maabuɔaai taai va ɔana kooɔɔ ziɛgi zu? Wo la sugwɛɛ ga nu ɔa zoo yɛsu sigigi unɔave, é kilɛgi vili?»

21 Wo-ɔi ka su nei baan zanu ɔa é Yelubeesete ná-doun zunui Abimeeleke vaani Teebese? E la gɛni yɛni sigigi unɔave, é kɔtu wolai vili ma, é paa? Lee vaa zu wo wola maabuɔaai sigigi va?» Da gɛ ma niina: «Da-wotigɛ nui Gɛte nui Ilii baalaa saave kooi zu.» »

22 Keelai liini ga é woolevegi wo Davide ma, nii a kɛ nii pɛ Zoabe boni ma, é li, é bo Davide ma.

23 E gɛni Davide ma: «Taai maabe nuiti ti ɔea dɛ zieni gi wu, ti ɔulani gi laalɔɔma, ti va dɔbɔi zu, kele gi ti laavilige, eyɛsu taa zigidaave.

24 Názu ɔa kilɛ pili nuiti ti yɛga la sigigi unɔave, ti kilɛgiti pili, masagi da-zalavusui tanigaa zaave, da-wotigɛ nui Gɛte nui Ilii ɔa naati saama, niiti ti zaai.»

25 Davide gɛni keelai ma: «Nii ɔa da bo Zoabe ma: «Mina niima vai zeɔe ga faaba. Kooi zunaka la da ga ɔula. Gaaba, è taai zo, è koloɔolo.» Li, è Zoabe ijɔdɔ ga naama wooi.»

26 Siɛgi zu Ilii anzai menini da ga sinigi zaa, é naa ná-saa wɔli woni.

27 Saa wɔbi ma voloiti tevegai ma, Davide nu leveni daaɔomisuu, é naa leeni ná-pelei wu, é gɛ ga

anzai, é doun zunu zólóoni bε. Kεε nii Davide kεeni, naa wanani Góogó GALAGI ma.

12

*GALA goo wo nui Natan
zelilo fai Davide ma*

¹ Góogó GALAGI Natan leveni Davide ma. E liini pó bε, é gε ma: «Zunu felegó gjeni taai ta zu, zoi ga kpetε nu, bóolai ga bala nu.

² Nikεiti ta baalagiti ti moinni kpetε nui ya.

³ Baala saa yivo gila kpe nó gá é gjeni bala nui ya, nii é geyani, é da to, naa gjeni baagózu pó bε ná-dointi koba. E gjeni zunui ná-daamianigi miizu, é da bóole ná-ziawoi zu, é da la zeeloko zu, é gjeni zea egε ná-doun anzanu.

⁴ Yeeta wεen gfulani kpetε nui ma, kεε toun ge la gjeni pó ga é va ná-toganii ta zege, baalagiti baa nikεiti saama, é va gili ma wεein ve ga kónogi. E liini, é bala nui ná-baala saa yivoi zo, é kpetε ga ma wεein gónogi.»

⁵ Davide wola yigfaawanani naama zunui ma, é gε Natan ma: «Gè gónaa Góogó GALAGI ma, nii é vulua, ga nui nii é naama vai gεa, maanεεve ga é za.

⁶ Baala zivoi é segeai, toga naama vεeda naanigoi ve, mazóló é la gaazumaawóingaa gjeni.»

⁷ Natan gjeni Davide ma naazu: «Da gá è ga zunui naa! Góogó GALAGI Izelayele ná-GALAGI wooi gaa: «Nà gá gè guloi ziaa è ma ga è gε ga Izelayele masagi, gè è gfula Sayile ya.

⁸ Gè è-maligii Sayile ná-pεlei ló è yeezu, gè anzaiti pu è yeezu, gè è zeì ga Izelayele ta Zuda unda ga

masagi. Ni naa pe ge gɛa ga faa go, kɛvele bɛta gɛa de ga gɛ vɛɛani gɛligaa la ma.

⁹ Lee vaa zu mu ɛ daawooi vɛlevɛesu, ɛ da wɛnana vai gɛ? E Gɛte nui Ilii vaave ga boɣa zɔkpɔi, ɛ anzaɪ zege, ɛ ke ga dɔnɔ, tɔ bɔɣɔi ma ɛ paa ga Amɔn nuiti ta-woɣa zɔkpɔi.

¹⁰ Naa gɛ ɛ ba, toomai la mɔ zegea da-velei va pe, mazɔlɔ ɛ pɛlevɛega, ɛ Gɛte nui Ilii anzaɪ zege ga dɔnɔ.»

¹¹ Gɔɔɣɔ GALAGI wooi gɛa: «Nà vaazu ga maanɔɣɔi ɛ vɔ, ɛ gɛla da-veleyegei nɔ wu, nà ɛ bɔɣɔ anzaɪti segezu ɛ gɛazu, gɛ ti ve nu gɛli zea, ɛ la ga tiye ɛɛ pe gaazu.

¹² Dɔun ɛ dɔnɔi gɛɛve dɔɔɣuzu, nɔun nà nii gɛɛzu Izelayele pe gaazu, folo wolai.»

¹³ Davide gɛni Natan ma: «Gɛ kotoi gɛa Gɔɔɣɔ GALAGI laalɔɣɔma.» Natan gɛni Davide ma: «Gɔɔɣɔ GALAGI da-gɔtoi maavaayega, ɛ la mɔ zaazu.

¹⁴ Kɛɛ tei niima vai maavele ma, ɛ yeeɣɛgalai vea Gɔɔɣɔ GALAGI zili nuiti zea ga ti woo jɔi wo ma, doin sɔlɔɣai ɛ ve, toɣa za.»

Davide ná-faaɣaazagi ma zalai

¹⁵ Natan gɛleni ma ná-koizu. Gɔɔɣɔ GALAGI seeɛ wolai vilini dounɔi ma, nii Ilii anzaɪ sɔlɔni Davide ve.

¹⁶ Davide GALA maanɛnɛni dounɔi ve. E zugi zoni, ɛ ni piin laani zooi ma.

¹⁷ Ná-pelei wu wotiɣe nu wolaiti ti looɣoni ba ga ɛ wuzege, keɛ ɛ gɛleni, ɛ la keɛni, ti va laami vɔɔma.

¹⁸ Folo lɔfela vɔluma, dounɔi zaani. Davide ná-botiɣe nuiti ti la gɛni zoosu ti va bo ma, mazɔlɔ

ti ɣeni ɣɛɛzu bɔɔɔ ma: «Doungoi ɣɛai ma vulua, é la woiloni ade-woo ma. Ada zoo ɣale, ade ɣɛ ma, doungoi zaa? Toɣa faa ɲou ɣɛ ga bɔɔɔ.»

¹⁹ Davide kaani ga ná-botigɛ nuiti ta bɔɛzu laa wu. E gaɔɔaani ga doungoi zaa. E ti ɣaazaɣani, é ɣɛ ma: «Doungoi zaa baa?» Ti ɣɛ ma: «É zaa.»

²⁰ Naazu Davide wuzɛɣeni zooi ma, é maagba, é gulo maku nɛɛnɛgi zie bɔɔɔ ma, é ná-seɣei maaval-ibo, é li ɔɔoɔɔ GALAGI ná-pelei wu, é nɔkɔ ná. Naa voluma é liini ná-koizu, é ɣɛ ti daamianigi ve zea, é laami.

²¹ Ná-botigɛ nuiti ti gaazaɣani, ti ɣɛ ma: «Nii è keai, naa voluve ɣa ga leeni? Siɛgi zu doungoi ɣɛa la vulua, è zugi zogɛ, è ɔa wɔɔ. Tei é zaa, è wuzɛɣɛ, è ɔa laami.»

²² E ti wooɣaavoteni, é ɣɛ ma: «Siɛgi zu doungoi ɣɛa la de vulua, gè ɣɛa zugi zosu, gè ɔa wɔɔ, mazɔɔɔ gè ɣɛa ɣɛɛzu ma: «Be ɣa é kwɛɛ ni ɔɔoɔɔ GALAGI la maaɔɔingɔ, é va doungoi yenvui ye su?»

²³ Ni é zaa, lee vaa zu ná li zu sosu? Naama zobo ka bè, gè zenvui vu su? Nɔun ná liizu pɔ pelei, kele toun ge la mɔ vaazu ga pɔ pelei.»

Salɔmɔn zɔɔɔ fai

²⁴ Davide maabugani anzai Bate-Seeba va, é gaanɛɛnɛ, é laani koba, naa doun zunu ɣili sɔɔɔ be volu, é daasei pɛɛ ga Salɔmɔn. ɔɔoɔɔ GALAGI doungoi naa nɛɛni ve,

²⁵ é naa leeni ga Davide ga GALA goo wo nui Natan maavele. Naama nɛɛbei maavele ma, doun-
goi laaseigi veeni ga, Yedidia (nii poluve ga «ɔɔoɔɔ GALAGI nɛɛɲɔɔɔi»).

*Davide Amən nuiti ta-laa wolai
 Laḅa zo fai*

(1 Dəḅə Sevei 20:1-3)

²⁶ Naama ziēgi zu kəəḡfuluḅai Zoabe laaləeni Amən nuiti ta-laa wolai Laḅa wu, é masa koizuve zoni.

²⁷ Názu ḡa é keelaiti teveni la Davide ma, é ḡe ma: «Gè laaləa Laḅa wu, gè buu vele ḡoizuve zoga vəḅ, ve ziē makəsuve ná.

²⁸ Kəəuvebei mətai ḡaaləena ba mu, è va, è taai ze kələ su da ḅəḡəi, è so. Gè la pə ga gè so, ma ləbiyai pə ge va va pə.»

²⁹ Davide kəəuvebei mətai pə gaaləeni ba, é li, é laalə Laḅa wu, é naa zo.

³⁰ Davide masa bəḅḅəgi zəḡeni, nii é ḡeni tamasagi unma. Bəḅḅəgi naa ḡeni ga zanu tetelegi, buḡəgi ḡeni ga kilo vuusavagə (30), kətu zəngə baagi ḡila ge ba. Ti dəəni Davide unma. E ḡulani taai naa zu ga ani məinməin, niiti é ti zoni kəəi zu.

³¹ Nuḅusei niiti ti ḡeni zeini ná, é naa tanigaa ḡeeni ga sii ziē nuiti, kətu ḡolo nuiti, gulu və nuiti, é tanigaa ḡe ga biliki loḡa nuiti. Uele ḡana é keeni la ga nuḅuseiti pə, niiti ti ḡeni Amən laaiti su. Naa voluma, Davide ta kəəuvebei pə ti ḡaleni ma Zeeluzaləme.

13

Amenən ta Tamaal ta-vai

¹ Naa voluma, pəte nii é ḡeeni, zeela ḡila ge ḡeni Davide ná-doun zunui Abesaləme ya, pagai ga gola, daa ga Tamaal. Davide ná-doun zunui Amenən wəinni la.

² Amenən zeeḅeni ga ziiḅəḅəi, é vile ná-seelai Tamaal va, nii wəin ḡeni ma. E ḡeni Amenən ḡaazu

ga fai maayikiai, ga é va maabuɔa naa va, mazɔɔ naa la ɔeni de zunu vaa ɔwee.

³ Amenɔn bɔlai ta ɔeni ná, gola ɔeɔeɔegai, daa ga Yɔnadaɔe, Davide keeɔeloin Simea ná-doun zunui ɔeni de.

⁴ E ɔeni Amenɔn ma: «Lee vaa zu ɔei è ga masa doin, è bɔɔ maawɔinzu ɔani sobu-o-sobu? E la pɔ è va bo mà?» Amenɔn gooɔaavoteni, é ɔe ma: «Tamaal ɔa wɔin mà, kèeloin Abesalome ná-seelai.»

⁵ Yɔnadaɔe ɔe ma: «La betei zu, è bɔɔ ɔe ga seeɔe nui. Siegi zu è-ɔee a vaana la, da ɔe ma: «Va bu, nà-seelai Tamaal va, é daamii ve zèa, é kɔete ɔàazu, tɔ bɔɔi é fe zèa, gè mi.» »

⁶ Amenɔn laani, é bɔɔ ɔe ga seeɔe nui. Masagi liini weɔzu ma, Amenɔn ɔe masagi ma: «Nà è maanɛɛɛzu, soma nà-seelai Tamaal va, é deɔe buun felegɔ bete ɔàazu, tɔ bɔɔi é ti ve zèa, gè ti mi.»

⁷ Davide keela leɔeni Tamaal ma ná-pelei wu, é ɔe ma: «Li è-liɛ Amenɔn ná-pelei wu, è kɔnɔ gili.»

⁸ Tamaal liini die Amenɔn vɔ be, é ka laani, é bulu vukɔi yeɔeni, é gaayɔ, é deɔe buun felegɔi bete die ɔàazu, é gili.

⁹ E ma liɔii zeɔe, é daaloka ɔàazu. Kee Amenɔn ɔelɛni daami va. E ɔe ma: «À nuiti kula nà-pelei wu!» Eɛe pe ge ɔulani ná-pelei wu.

¹⁰ Amenɔn ɔeni niina Tamaal ma: «Vaana ga deɔe buungiti dàa velei wu, miná ɔa è ti veezu ná zèa da bɔɔi, gè ti mi.» Tamaal liini ga deɔe buungiti, é ti bɛɛni die Amenɔn ve, naa laa velei wu.

¹¹ Siegi zu é ɔeni feezu la zea, Amenɔn soni, é ɔe ma: «Va, de la, zeela!»

12 Tamaal ɣɛ ma: «Ba, diɛ, mina vu mà! Naa la ɗa ga ɣɛ Izelayele. Mina unfetala vai naa ɣɛ!

13 Naa ɣɛa voluma, mini ɣa nà li ná ga nà-unfegi? Da ɓalaa, da ɓɔɓɔ ɣula naazu ga unfetala nu Izelayele. Lee vaa zu è la lia, è bo masagi ma? E la ɣɛɛa fèè vai va è ve.»

14 Kɛɛ Amenɔn la ɣɛni kɛɛni, é va woilo goo ma, é soni ga maabaai, é vu ma, é laa la.

15 Naa ɣɛai ma, maayo ge zɛɣɛni Amenɔn ve, é naa wɔnzɛɣɛni ga gola, é leve naa ná-nɛɛbei va, nii é ɣɛni ziima. E ɣɛni naa ma: «Wuzɛɣɛna ve, è li!»

16 Tamaal ɣɛni ma: «Ba! Mina kpè ɣana, naa ɣa ɣɛ ga faa ɲu wola, é leve nii va, è ɛai ga ze niina.» Kɛɛ é la kɛɛni mɔnɔ, é va woilo goo ma.

17 E ná-botiɣɛ zunu loungoi lolini, é ɣɛ ma: «Anzanu loungoi nii ɣula mà pɛɛi wu, è pɛɛi vilisu ga polu veɛi.»

18 Botiɣɛ zunu loungoi kulani eteave, è pɛɛi vilisu ga polu veɛi.

Seɣɛ vɔpɔgi ta ɣɛni Tamaal ɣɔɓa, pɔnɛai, naama zɛɣɛi ma zii ɣa masagi ná-doun anzanuiti ti bɛna too ɣɔɓa, niiti ti la de zunu vaa ɣwɛɛ.

19 Tamaal zuvuɛi vuuni nɔungi ma, é ná-seɣɛ vɔnɛgi vali ga, nii é ɣɛni kɔɓa, é yeela unma, é ɗa li ga wɔɓa.

20 Kɛɛɣɛloin Aɓesalɔme ɣɛni ma: «È-ɣɛloin Amenɔn vuuve è ma ɓaa? Nii gè bosu è ma niina, zeela, maagɛ kpɔ, ɗa-zeelai ve. Mina naama vai zɛɣɛ yii vɔ.» Tamaal ɣɛni niina diɛ Aɓesalɔme ná-pɛɛi wu, eɣɛ anzanui nii sinigi ɣɛɛai ba.

21 Masagi Davide naama vaiti mɛnini, é wola yiiɣaawana.

22 Aβesalome la ɣeni faa nɔpe boni Amenon ma. E naa wainzegeni, mazoloo naa uuuni ná-seelai Tamaal ma.

*Aβesalome potokulai ɣee vai
ná-seelai ve*

23 Kona felego voluma, baala maaleɣa leve nui ti ɣeni Aβesalome ya Baale-Ɔasool, Efelayime ɣobave. E masagi ná-doun zunuiti pe tolini ná.

24 Eliini masagi vo be, e ɣe ma: «È kwɛeni ga nɛi gè ga da-wotiɣe nui ná ná-baalagiti maaleɣai levezu. Masagi soma to-o, ná-botiɣe nuiti-yo, wo va pò be, nɛi gè ga da-wotiɣe nui.»

25 Kele masagi ɣeni ma: «Ba-o, doun zunu, gi pe gi la vaazu, naa ɣa ɣe ga kaso wola è unma.» Aβesalome boini da, kele masagi ɣeleni toligi va, e tuya looni no be.

26 Aβesalome ɣeni ma: «Ni è la mo keeni è va va, va bu kèeloin Amenon li, e gi maaza.» Masagi ɣeni ma: «Lee vaa zu é liizu, wo maazaasu?»

27 Aβesalome ná-kpoidai maavele ma, masagi beni Amenon va, ti li ta masagi ná-doun zunuiti pe.

28 Aβesalome devei veeni ná-botiɣe nuiti zea, e ɣe ti ma: «Wa Amenon ɣaana feya koozunɛai ga doo, ta ná ɣena wo ma: «A Amenon loɣa,» názu wa paa niina. A mina lua, ná ɣa gè devei veai wo ya. A zebzeɣe, wo ɣaaba.»

29 Aβesalome ná-botiɣe nuiti ti ná-devei zoni, ti Amenon va. Gaamago masagi ná-doun zunui zoiti ti wuzegeni daami wosuve, ese ge le ná-soovale fuului ɣoma, e vela.

³⁰ Ti yeni pelei ma, Davide meni ga Abesalome masagi ná-doun zunuiti pe paaue, gila kpalaa ge la gfulani.

³¹ Masagi wuzegeni, é ná-segeiti balivali ga, é la zooli ma. Ná-botigé nu wolaiti pe ti gjeni loni koba, ta-zegéiti balivaliai ga.

³² Davide keegeloin Simea ná-doun zunui Yonadaabe kpœi zegeni, é gé ma: «Màligii masagi mina gisie ga masagi ná-doun zunuiti pe ka ti zaai, Amenon gila ka saai. Kaite yeei é vuuni la ná-seelai Tamaal ma, Abesalome gjeni geezu, toga paazu.

³³ Màligii masagi mina niima vai zège mu yii vo, é va da gisie ga ná-doun zunuiti pe ka ti zaai. Amenon gila no ga saai.»

³⁴ Abesalome bogbi velave.

Siegi zu ada maabe nui weleni la goozama, é nu moimoin golai gaani, ti da va ga polu vele, gize gakamaue.

³⁵ Yonadaabe gjeni masagi ma: «Welena masagi ná-doun zunuiti ba, ti vaazu, egevelei no gé gea bosu la è ma, nèi gé ga da-wotigé nui.»

³⁶ Kpesuve ga boe, masagi ná-doun zunuiti ti unkulani. Ti pe ti woloni ga gola, masagi balaa ta ná-botigé nuiti ti woloni gola.

³⁷ Abesalome velani, é li Gesuul masagi Talemayi vo be, Amiyude ná-doun zunui. Davide gjeni ná-doun zunui zaa wolbi wosu folo-o-folo.

³⁸ Abesalome yeni pela vele zu Gesuul, é ke ga kona savago.

³⁹ Masagi Davide loogoni Abesalome bee vai va, mazoloo gaanenea gjeni de niina Amenon zaa vai zu.

14

Abesalome fale ma vai Zeeluzalame

¹ Seluya ná-doun zunui Zoabe kaani ga masagi yiimaalɛidá Abesalome letegi.

² E keela leveni Tekoa, ti va ga anzanui ta, nii gola zoogai faa betɛzu, é gɛ ma: «Bɔɔɔ gɛ eɣɛ dá gɛ saa wɔɔ wosu, è saa wɔɔ zɛɣɛi loo gɔba, mina gulo maku nɛɛɛ siɛ bɔɔɔ ma, gɛazuve gɛ eɣɛ anzanui nii é ná-nui ta zaa wɔɔ wosu kaite.

³ Da li niina masagi vɔ be, nii gè bosu è ma, è naa wo ma.» Zoabe naa lɛeni la, nii maanɛeni é bo masagi ma.

⁴ Tekoa anzanui liini masagi vɔ be, é nɔkɔ bu, é gɛ ma: «Ee, masagi, kɔzo.»

⁵ Masagi gɛni ma: «Leeni gá è pɔ?» E gɛni ma: «Masagi! Nà ga poanzai, sɔnigi zaa.

⁶ Doun zunu felegɔ gá é gɛa zèa, nèi gè ga dá-wotigɛ anzanui. Ti felegɔ ti kɔɔni dɔbɔi zu, nu la ná, é va ti gaaɣwe, zɔi dá bɔɔlai loɣa, é paa.

⁷ Pɛɛyɛɣɛi pɛ buzɛɣɛ vele gana dàalɔɣɔma, ti gɛ mà: «Zɔi é bɔɔlai vaai, fe, gi paa, tɔɔzei é kɛɛɣɛloin vaave. Uele gana gá pogani zɛɣɛ nui undaavili da gaama.» Ta naa gɛena, ta nà-kito gaabelagi gologolosu naazu. Sɔnigi laaseigi ta mavofodai gá jɛɛɛ zɔoi gá.»

⁸ Masagi gɛni anzanui ma: «Li dá-laazu, nà de-veiti feezu dá-vaa zu.»

⁹ Tekoa anzanui gɛni ma: «Màliɣii masagi, niima vaagaaazagi ye ga giye, gá nà-pɛɛyɛɣɛi, masagi gɛ ga sɔbalala nu, ta mavofodaiti, niima vai zu.»

¹⁰ Masagi gɛni ma: «Ni nu nɔpɛ ka zeli lona è ma niima vai zu, vaa la pɔ, toɣa è ye ná.»

11 Anzanui kpɔɛi zɛɣeni volu, ɛ ɣɛ ma: «Masagi soma, ɛ minazɛɣɛ bɛ Ɔɔɔɣɔ GALAGI laaseigi zu, ga potokula nui mina ta vɛɛ nà-maanɔɣɔi va, ga ɛ va zɔi vaa, nii zɛgai zèa.» Masagi ɔoɣaaɔvoteni, ɛ ɣɛ ma: «Gè ɣonaa Ɔɔɔɣɔ GALAGI ma, nii ɛ vulua, ga è-loin unma undɛɣai gila kpalaa ge la loa zooi ma.»

12 Anzanui ɣɛni ma: «Da va bu nɛi, mǎliɣii masagi, gè faa ɣili bo dɛ è ma, nɛi gè ga da-wotigɛ anzanui?» Masagi ɣɛ ma: «Bɔɛna.»

13 Anzanui kpɔɛi zɛɣeni volu, ɛ ɣɛ ma: «Lee vaa zu mu è ɣisiɛi ɣana, ɛ lo GALA ná-nubusɛiti ba? Mazɔɔ wooui niiti maavele ma, è ti wogai feya, masagi, è bɔɣɔ ɣwɛɛɛ ga sɔba nu, mazɔɔ è la Abesalɔme ɣaaɣaleni ma, nii è kpɛai.

14 Yeeta ade pɛ ada zaazu, eɣɛ ziei puai ya zooi ma, nu la zooga zɛvɛzu. GALA ge la da ga zɛnvu ɣula nu ya, kɛɛ toɣa da pelei ɣaizie ga nii kpɛai, ɛ mina yɛ pela vɛlei zu.

15 Da kaana, pàai gè bɔɛ è vɔ, toɣa ga nubusɛiti kɛvɛlei ɣa, ɛ mǎaluai, gè ɣɛ bɔɣɔ ma: «Nà liizu, gè bɔɛ masagi vɔ, tanisu toɣa zie ga nà-tɛnɛ gooi, nɛi gè ga ná-botigɛ anzanui.

16 Tanisu toɣa kɛ ɛ baa màazu, nɛi gè ga ná-botigɛ anzanui, zunui naa laalɔɣɔma, nii ɛ ɣɛa pɔ ɛ gi laazɛɣɛ etea, gá doun zunui, ga ɛ gi ɣula nubusɛiti saama, niiti GALA ge yiimazɛɣɛai ga tiye ga ti ɣɛ ga nɔnɔ.»

17 Kɛvɛ bɔɣɔ ma: «Mǎliɣii masagi laawooi ɣa ɣɛ ga ziilei kpɔɛ bɛ.» Mazɔɔ mǎliɣii masagi ɣɛvɛ eɣɛ GALA ná-geezuɣɛelai ga ɛ faa vɔɣɔi ta faa jɔi yɔɣɔzuɣula. Ɔɔɔɣɔ GALAGI da-ƆALAGI yɛ è va.»

18 Masagi ɣɛni anzanui ma: «Nà balaa, nii gè è

ɣaazaɣasɔ ma, mina tanɔpɛ dɔɔɣu b̄a.» Anzanui ɣɛ ma: «M̄aliɣii masagi, b̄ɔɛna.»

¹⁹ Masagi kp̄ɔɛi zɛɣeni volu, é ɣɛ ma: «Zoabe lei é va ɣɛ volu niima vai pɛ su?» Anzanui ɣɛ ma: «Ee, m̄aliɣii masagi, GALA ka k̄àazu, eɣɛvelei è vulua la ga ɣite, nii kpein m̄aliɣii masagi boga, nu la zooga zɛɣezu ba, è va li ga yeeza b̄aa ɣ̄ɔvɛzu vele. Ti pɛ ka ga gaamai, da-wotigɛ nui Zoabe ɣa é tèvega, ga gè b̄ɔɛ è v̄ɔ. Nii kpein maanɛai ga gè bo, n̄ɛi gè ga da-wotigɛ anzanui, tɔ ɣa é ti pɛ pua dà.

²⁰ Ni da-wotigɛ nui Zoabe naa ɣɛa, toɣa pɔ é niima vai ɣula ga kevelei taɣili. Kele ɣigi ɣa m̄aliɣii ya, eɣɛ GALA ná-geezuɣeelai. Nii kpein é ɣɛɛzu zoi zu, é ti pɛ kwɛɛ.»

²¹ Masagi liini, é ɣɛ Zoabe ma: «Nii è boga, gè vaa bu. Liina, è va ga zunu loungoi Aɓesalɔme vɛ.»

²² Zoabe n̄k̄ɔni masagi wu, é ɣɛ ma: «GALA ge tuya loo è vɛ, masagi! Gè kwɛɛga ga è yiilaavɛ m̄a, t̄ɔzei è naa ɣɛa, nii gè bogai è ma, n̄ɛi gè ga da-wotigɛ nui.»

²³ Zoabe wuzɛɣeni, é li Gesuul, é Aɓesalɔme zɛɣe ná, é vaa la Zeeluzalɛme.

²⁴ Masagi ɣɛni ma: «Aɓesalɔme mina zeeli p̄ɔ bɛ, é li ná-pɛlei wu.» Aɓesalɔme liini ná-pɛlei wu, é la ɣaazulaani masagi ma.

Davideni ta Aɓesalɔme ti yɔɣ̄ɔzubɛtɛ vai

²⁵ Izelayɛle yooi zu, Aɓesalɔme ɣɛɣala la ɣɛni ná pagi zu, é zo k̄ɔɣ̄avɛ, é lɛ unnavɛ, ná pɛ paga ɣɛni de.

²⁶ Konagi besu ɣ̄ilagila, é ɣɛni n̄ɔungi wosu, mazɔlɔ n̄ɔun deɣai ɣɛni wuizu ma. Ti b̄ena n̄ɔun

deɣai ɣɔɣɔ, é ɣe ga, kilo felegɔ ta tukpe (2,5), eɣevelei masagi ná-kɔɣɔgiti ti la.

²⁷ Aɓesalɔme zunu loun savagɔ zɔlɔɔni, ta anzanu loun ɣila, nii é ɣeni ga anzanu vapa gola, daa ɣeni ga Tamaal.

²⁸ Aɓesalɔme keɛni ga kona felegɔ Zeeluzalɛme, é la liini masagi ɣakala.

²⁹ Yeeta é Zoabe lolini ga é naa leve masagi vɔ be, keɛ Zoabe la ɣeni keɛni, é va li pɔ be toligi ma. Aɓesalɔme tolini ná velesiei zu, keɛ Zoabe la ɣeni keɛni.

³⁰ Názu ɣa Aɓesalɔme ɣeni la ná-botigɛ nuiti ma: «À weɛ! Zoabe ná-kpalagi ɣa nɔnɔi ɣoba. A li, wo abui vili ba.» Aɓesalɔme ná-botigɛ nuiti ti abui vilini Zoabe ná-kpalagi va.

³¹ Zoabe wuzegɛni, é li Aɓesalɔme vɔ be, é gaazaɣa, é ɣe ma: «Lee vaa zu da-wotigɛ nuiti ti abui logai ná-kpalagi va?»

³² Aɓesalɔme gooɣaavoteni, é ɣe ma: «Gè è loligɛ, è la keɛni, è va va. Gè ɣea ɣeɛzu, gè è leve, è masagi ɣaazaɣa, è ɣe ma: «Lee vaa zu sègeai Gesuul, gè va? Maanɛeni nɔ gè ye ná.» Nà pɔ niina ga gè ɣe masagi ɣakala niizu, ni nà ga sɔba nu, é pàa!»

³³ Zoabe liini masagi vɔ be, é naa ná-doin laa-woiti pe daazeeli ma. Masagi Aɓesalɔme lolini. Diai ma, é nɔkɔ masagi wu. Masagi Aɓesalɔme neɛnɛni ga daavɛ komagai.

15

*Aɓesalɔme wuzegɛ vai
Davide laalɔɣma*

¹ Naa voluma Abesalome kooḡo wotolo ḡila ta sooiti gaizieni boḡo ve, ta nu vuuloolugo (50), niiti ti ḡeni biḡezu ná-wotoloi ḡakala.

² E ḡeni wuzegezu ga sobuzobui, é lo pele ḡobave. Nu nɔpe a la ḡena lia masagi vo be tukpooḡaaleve vai ma, Abesalome ḡeni gaazaḡasu, é ḡe ma: «Da ga taa beḡele zu nu?» Naa a la ḡena ma: «Nà ga Izelayele wolodai zu nui ta.»

³ Naazu Abesalome ḡeni ḡeezu ma: «È lii ungi vage, kele nu nɔpe ge la masagi vo be, a woilo è-woo ma.»

⁴ E bena ḡe ma volu: «Ee, ni nà ḡa ḡè ḡeni tukpooḡaalevezu zoi nii zu, niiti kpein kpoe baa goomaḡaali ti yooḡo, ta la ḡe vaazu pò, nà ma, nà la ḡe ta-lukpoi ḡaalevezu ga telebodai.»

⁵ Ni nui ta a la maaḡoḡana ga é nako be, é ḡeni yeemaalesu ma, é so, é buzeḡe, é neene.

⁶ Zekana Abesalome ḡeni keezu la ga nui pe no a ḡe liizu masagi vo be tukpoi ḡaaleve vaa ma, naa ḡa é yeni keezu, é nee Izelayele nuiti be.

⁷ Kona naanigo voluma, Abesalome ḡeni masagi ma: «Va bu, ḡè li Geebelon, ḡè minazegegi laazeeli, nii ḡè kea ḡooḡo GALAGI ve.

⁸ Mazoolo nèi ḡè ga da-wotigē nui, ḡè minazegē keeni, siegi zu ḡè ḡeni la Gesuul, Siili yooi zu. Ḗè ḡeni ma: «Ni Ḗooḡo GALAGI a ḡaḡalena ma Zeeluzalame, nà zalaḡa ḡula be.» »

⁹ Masagi ḡeni ma: «Li, ziileigi ḡe è ve.» Abesalome liini Geebelon.

¹⁰ Keai ma miná, é keelaiti teveni Izelayele wolo-daiti pe ma, é ḡe ti ma: «Siegi zu wa puvu fee wooi menina la, wa ḡe ma: «Abesalome ḡea ga masagi Geebelon.» »

11 Nu unfelegɔi (200) niiti Aβesalɔme ti lolini, ti zefɛ Zeeluzalɛme, ti vile polu ladalai zu, ti la ɣeni faa nɔpɛ kwɛɛ nά-kisiɛi zu.

12 Keai ma zalaɣai ɣulazu, é nu leveni Gilo taazuve ga ti Gilo nui Ayitɔfele loli, é ɣeni ga Davide ná-tɛnɛ bo nui. Woyai zɛbei wola wɔɔlɔni, ta nuβusei ɣeni liizu ga mɔinda Aβesalɔme volu.

Davide vela vai

13 Nui ta vaani, é ɣɛ Davide ma: «Izelayele nuiti ti ɣaavotega Aβesalɔme ma.»

14 Davide ɣeni ná-botigɛ nuiti ma, niiti kpein ti ɣeni koba Zeeluzalɛme: «À wuzefɛ, ade vela, mazɔɔɔ ade ɣula ɣelegɛle kili ge la ná Aβesalɔme ya. A suvile, wo li, ni naa laade, toɣa zuvilezu ga é zeeli ade ma, é faa nɔu ɣɛ ga adeye, ta é le taazuve ga boɣa zɔkpɔi, é da nuiti paa.»

15 Masagi ná-botigɛ nuiti ti ɣeni ma: «Masagi, nii nɔpɛ è devezu, gá è yeema.»

16 Masagi ta ná-pɛleyeɣei pɛ ti vilɛni ɣɔɣɔa, ti vela, kelɛ é anza puugɔ yɛni ná, niiti ti la vuluni ga zɔiti kevele, ga ti da wɛle koi ma.

17 Masagi ɣulazuve taai va ta nuβuseiti pɛ, ti lago loni pɛle ɣaabelagi ɣobave.

18 Ná-botigɛ nuiti kpein ti ɣeni levesu koba, ta tɔ ɔɔɣɔi make nuiti niiti ti ɣeni ga Kelete nuiti ta Peelete nuiti, naa veɛ Gate nu undɔzitaiti (600) ba, niiti ti zegeni Gate, ti vile masagi volu, ti da lo tuɣɔ.

19 Masagi ɣeni Gate nui Itayi ma: «Lee vaa zu da balaa è vilesu gi volu? Gale ma, è li, è yɛ masa niinei ɣoba, mazɔɔɔ da ga wɛɛn ve, ti è ɣulaai da-yooi va.

20 E vaave pɔ̀ be su la de ɣoozani, nà è vilesu ɣale mɔnɔ ɣɔɣɔma za gi volu? Gè la de vɔɔ kwɛɛ mini

ɔa gè liizu ná. Gale ma, è li wa è-ɔɛlointi. Ɔooɔɔ GALAGI zoo é nuɔɔɔɔlai ta woofɔɔɔɔiladai ɔɛ è ve.»

²¹ Itayi masagi woofaavoteni, é ɔɛ ma: «Gè ɔonaa Ɔooɔɔ GALAGI ma, nii é vulua, ta da balaa ma dei è vulua, ga ve nɔpe málɔɔii masagi è liizu ná, ná è volu, saai zu baa zenvui zu.»

²² Davide goofaavoteni, é ɔɛ ma: «Naa vage. Levena mu velevave.» Gate nui Itayi leveni velevave ta ná-nubuseiti pe, é veɛ ta-veleyegeiti ba.

²³ Bebei levesuve, nubuseiti pe ti ɔeni wɔɔzu. Masagi Seedelɔn vetugi budeni, ta polu nuiti pe. Ti tevbai zu velei zoni.

Davide woofɔɔɔɔila botiɔɔ nuiti ze fai Zeeluzalɛme

²⁴ Zalaɔa ɔula nuiti Sadɔke ta Abiataal balaa ti ɔeni ná, ta Leevi nui niiti ti ɔeni GALA ná-minazeɔe kesui zeɔezu. Naati ti minazeɔe kesui laani zoi ma, eyɛsu nubusei pe ge be ga ɔula taai va.

²⁵ Masagi ɔeni Sadɔke ma: «Gale ma ga GALA ná-minazeɔe kesui taazu. Ni Ɔooɔɔ GALAGI ɔa pɔ é faaɔɔɔɔ ɔɛ bɛ, toɔa va ga ze volu, é va bu gè ná-minazeɔe kesui ɔa, ta seizuve.»

²⁶ Keɛ ni a ɔɛna mà: «Zima nu la mɔ ga de,» naazu é sɔ velei é pɔ la.» »

²⁷ Masagi ɔeni zalaɔa ɔula nui Sadɔke ma volu: «Da wozaɔaazu? Gale ma, é li taazu ziileigi zu, wo-loun felegɔiti ti wo maaza, è-loin Ayimaase, ta Abiataal ná-doin Zonatan.»

²⁸ Nɔun ná maaɔɔungi wosu ɔɔɔzu tevbai zu, zie maalevesuve ɔobave, eyɛsu gè wo-laaɔeela zɔɔɔ.»

²⁹ Sadօke ta Aօiataal ti ցaleni ma ga GALA nօminazeցe kesui Zeeluzalօme, ti ye nօ.

³⁰ Davide ցeni Wolive ցizei ԼԵԶՄ, Է ճա wօԼօ, Է seցei vօeai nօungi ma, Է ցeni zieu ga kօցօa Իakai. Zօiti pe ti ցeni polu, ti seցeiti peeni tօungiti ma Բalaa, ti ճա ԼԵ ga wօԼօa.

³¹ Ti vօaani, ti ցԵ Davide ma: «AyitօֆeԼԵ ցա woya gili nuiti saama, niiti ti Aօesalօme vօlu.» Davide ցeni ma: «ԷԷ, Ըօօցօ GALAGI, AyitօֆeԼԵ nօ-tօne gooiti suԻaka ցula.»

³² Davide zeelօi ma gize unmauօ, vօ nu nօkօsu nօ GALA bu, Aaleke nui Ըusayi ցulani ga polu vօeԼi, kօba zeցei valօi ga, fuֆiligi nօungi ma.

³³ Davide ցeni ma: «Ni ճա vilօna pօlu, ճա ցԵԶՄ ga kօsօ.

³⁴ KօԼԵ ni ճա ցalena ma taazu, Է ցԵ Aօesalօme ma: «ԷԷ, masagi, nօ ga ճա-wotօցԵ nui, ցԵ botii ցԵa Է-ցԵԵ vօ eyօsu za zeeli, niizu niina ճա ցա ցԵ botii ցԵԶՄ Է vօ,» naazu ճա zoo Է pele Բesa ԲԵ AyitօֆeԼԵ nօ-tօne gooiti tuցօ.

³⁵ Zalaցa ցula nuiti Sadօke ta Aօiataal ta ցԵԶՄ Է va. Nii nօpe ճա menina masagi nօ-peԼi wu, ճա Լi, Է bo ti ma.

³⁶ Ti-loun felegօiti ta nօ, Sadօke nօ-doun zunui Ayimaase ta Aօiataal nօ-doun zunui Zonatan. Wooi nօpe wo menisu, naati ka wa valօ ti ma, ti va, ti bo mօ.»

³⁷ Davide ԲօԼai Ըusayi ցaleni ma naazu taazu, sieցi zu Aօesalօme ցeni ԼԵԶՄ la Zeeluzalօme.

16

Davide ta MefibaaԼԵ nօ-botօցԵ nui Sօba

¹ Davide lago leveni nɔ gize unmaɓe ɓa, é Mefibaale ná-botigɛ nui Siba ɗa, é ɓaazu daaɗomisu ga soovale felegɔ ti maagiliai ta ti ɗasɔɗiliai ga bulu unfelegɔ (200), ta leezen ɓɔɔ buun ungila (100), naa ɓee gulu waa ungila (100) kili ba, ta kɔɔ woole ɗila dɔɔi zu.

² Masagi gaazaɗani, é ɗe ma: «Lee ɗa è pɔ è ke ga nii pɛ?» Siba gooɗaavoteni, é ɗe ma: «Soovalegiti ta ga masagi ná-peleyeɗei nɔnɔ, ti da zeɪ ti ɗɔma, bului ta gulu waaiti ti ɗe ga ɗɔnɔgi buzeɗe niinegiti be, dɔɔi ɗe ga kpɔɔle ɗei naati be, ta ɓɔɔ teɓebai zu.»

³ Masagi ɗeni ma ɓolu: «Mini ɗa mu da-ɗalamɔin ná-doun zunui ná?» Siba masagi woogaaɓoteni, é ɗe ma: «Zege Zeeluzalɛme, mazɔɔ é ɗea ɗeezu ɓɔɗɔ ma: «Izelayeɓe ɓeleyeɗei ɗa kɛɛ ná-masadaɪ ve zɛa niina.» »

⁴ Masagi ɗeni Siba ma naazu: «Ni zekana é la, nii pɛ é ga Mefibaale nɔnɔ, gè ti pɛ fea è ya.» Siba ɗeni ma: «Nà nɔkɔsu è ɗɔɗɔwu. Da-vaabɔɗɔi zoo é ye bà, màliɗii.»

Simeyi Davide voovoo vai

⁵ Masagi Davide zeelɪai ma Baɗulime, zunui ta ɗulani taa goi naa zu, é ga Sayile ná-peleyeɗei wu nui ta. Zunui naa laaseigi ɗeni ga Simeyi, é ga Geela ná-doun zunui. E ɗeni ɓaazu ga Davide voovoa,

⁶ é da kɔtuiti pili Davide ta ná-botigɛ nuiti ma, anɛɛ ni nuɓuseiti ta salaɓusuiti ti ɗakuni naa ma, kɔɓezu ɓeleɪ ta zeezazu ɓeleɪ.

⁷ Simeyi ɗeni woogulazu, é da Davide voovo, é da ɗe ma: «Leve, leve, nu ɓaa nui, nu ɓakai!

⁸ ɗooɗɔ GALAGI Sayile ná-peleyeɗei ma ɓamai laa è unma, Sayile nii è masadaɪ ɗeezu potogi

zu. Góogó GALAGI masadai gfula è ya, é fe è-loin Abesalóme ya. Wélé dá va za, è maawóindai, egevelei soloogai la è ma, mazóló dá ga nu vaa nui.»

⁹ Názu gá Seluya ná-doun zunui Abísayi gfeni la masagi ma: «Lee vaa zu nu gá gile vóomai nii ye ná, é dá màligíi masagi voovo? Va bu gè li, gè nòungi leve ba.»

¹⁰ Masagi googfaavoteni, é gfe ma: «Wónó gá naa zu ga leeni, Seluya ná-doun zunuiti? Mazóló ni Góogó GALAGI gá keai ma é fòovo, be gá a zelilo ma?»

¹¹ Naa voluma Davide gfeni Abísayi ta ná-botigfe nuiti pe ma: «Ni dòun zunui nii gè sólóogai ná bóogó, naa gá gfeezu é pàa, Benzamen nui nii la kea, é va leve naa va baa? A ze ná dain, é foovooi loo, mazóló Góogó GALAGI gá é boga ma.

¹² Tanisu Góogó GALAGI gá ná-maanógó veteesu, é za voovooi lati ga tuyai.»

¹³ Davide ta ná-nuiti ti gfeni liizu nó, Simeyi balaa gfeni ziezú Davide gjobave gize gáakamave, é dá foovooi loo, ta é dá kótui ta fufiligiti pili.

¹⁴ Gaabelagi, masagi ta polu nuiti ti zeelini, ti wola bóbai. Miná gá ti loogoni ná.

Abesalóme zeeli vai Zeeluzaléme

¹⁵ Abesalóme ta Izelayele nu búseiti pe ti léeni Zeeluzaléme, Ayitófele gfeni ba.

¹⁶ Siégi zu Davide bóolai Aaleke nui Gúsayi zeelini la Abesalóme gjobave, é gfeni ma: «Masagi lébi gfeke, é lébi gfeke faan!»

¹⁷ Abesalóme gfeni Gúsayi ma: «Da-woogefiladai pe kana, é vile è-wólai va? Tóga gale, è la viléni polu?»

18 Gʻusayi googʻaavoteni, é gʻe ma: «Ba, nui nii Gʻooḡo GALAGI ta nubusei niiti, naa veε kʻooḡo nuiti pe ba, ti yiimazegeai la, naa gʻa gè vilεsu polu, gè ye koba.

19 Tʻoun vʻolɔ, nui ma zii pe tei nà da botii gʻe be. Bʻɔlai ná-doun zunui la ga de baa? Ulei nɔ gè gʻea la ga è-gʻee ná-botigʻe nui, zenɔ gʻana gè botii gʻeezu la è ve.»

20 Abesalɔme gʻeni Ayitɔfele ma: «À da tenegi wo vʻɔma. Ada ke gʻale?»

21 Ayitɔfele googʻaavoteni, é gʻe ma: «Li, è la ga è-gʻee anzaiti, niiti ti la vuluni ga zɔiti kevele, é ti yegai masa pelei wu, ga ti da make. Izelayele pe ka kwεε naazu ga è leḡea è-gʻee zu, naazu niiti pe ti è volu, ta zεbe zʻolɔ.»

22 Ti seḡe gotai loni Abesalɔme ve, dooḡo bosuve ná beṭeai pelei maazu, miná gʻa é laani ná ga keeḡe anzaiti, niiti ti la vuluni ga zɔiti kevele, Izelayele nuiti pe gaazu.

23 Naama ziεgi zu kupe gʻeni Ayitɔfele ná-tene gooiti pe ba, eḡe nu gʻa GALA bʻooḡi gʻaazaḡa, zekana ná-tene gooiti pe ti gʻeni la Davide ve ta Abesalɔme balaa be.

17

Gʻusayi Ayitɔfele ná-tene gooi maaḡaali vai

1 Ayitɔfele gʻeni Abesalɔme ma: «Be gè yeelo nu waapuugɔ maazu felegɔ (12 000) va, gè vile Davide volu za bidii nɔ.

2 Nà zeelizu ma siegi zu kpɔlɔbai la, zεbe la mɔ zea. Nà faa zupui vilisu pɔ be. Niiti kpein ti polu, naati ti biεe, gè masagi ḡila nɔ vaa.

³ Naa voluma gè ɔale ma ga nuɔuseiti pɛ. Mazɔlɔɔ ni zunui naa a zaana, nii è gaiziezu, nuɔuseiti pɛ ta ɔale ma è ɔɔ. Ti zeɪ ziileigi zu.»

⁴ Naama wooi zolooni Aɔesalɔme ta Izelayele nu wolaiti pɛ ma.

⁵ Aɔesalɔme ɔeni ma: «Aaleke nui ɔusayi loli deɛ, ade tɔ balaa goomeni.»

⁶ ɔusayi leai ma Aɔesalɔme ɔɔ be, Aɔesalɔme gaazaɔani, é ɔe ma: «Wɛɛ nii ɔa Ayitɔfele boga, gi naa ɔe, nii é bogai, ɔaa ɔigi taɔili ka è ɔe?»

⁷ ɔusayi Aɔesalɔme woɔɔaavoteni, é ɔe ma: «Ni-ima geleɪ zu, Ayitɔfele ná-tɛne gooi la vani.»

⁸ ɔusayi ɔeni ma: «È è-ɔe ɔweɛ sɔ ta ná-nuiti! Ta ga zebesu zalaɔusuiti, ti vileɔe eɔe zuluɔui, nii ma yivoi ɔulaai zea dɔɔɔi zu. E-ɔe ɔa ga kɔɔɔɔ nui, é la vaazu kpidiɪ ɔeɛzu nuɔuseiti saama.

⁹ De ɔɔɛzu ɔani, toɔa ɔe lɔɔɔua kɔtu yeɔei ta zu, ɔaa ade taɔili. Ni tɔ ɔa zeina ga da-ɔɔɔɔ nui tanigaa ti zaana ti ya, ma wooi ga meni é wo ga: «Aɔesalɔme ná-nuiti ti loa bu.»

¹⁰ Naazu, anɛɛ zebesu zalaɔusui, niiti zala yii ti ɔoozu, naati pɛ ta ɔe ipɔtevei zu. Mazɔlɔɔ Izelayele pɛ ge kweɛ ga è-ɔe ɔa ga kɔɔɔɔlulɔba wolai, ta kɔɔɔɔ nu wolaiti ta ba.

¹¹ Nà pɔ ga Izelayele nuiti pɛ ti ɔaale ba è ɔoba, é lɔzeɪ Dan, é zeeli Beel-Seeɔa, da-ɔɔɔɔɔɔɔɔ ɔa mɔin eɔe kpoloɔei laaɔe ma naɔaegi. Da ɔɔɔɔ è lo ti luɔɔ kɔɔɔɔzuɔe.

¹² Ada zeelizu Davide ma ade ta, ɔe dɔɔɔɔuai ná, ade loo ma, eɔeɔeɔeɔe nɔɔai a da ɔeɛ la zooi ma. Tɔ-o, ná-siepoluiti-yo, tanɔpɛ ge la ɔula ade ya.

¹³ Ni a lɔɔɔɔna taai ta zu, Izelayele nuiti pɛ ta va

ga galuiti, ade taai naa mēen pētugi zu, é kobave, eyesu kōtu gila kpalaa ge mina mō gē ná.»

¹⁴ Aβesalōme ta Izelayele nuiti pē ti gēni ma: «Aaleke nui Gūsayi ná-tēnēgi vizōge, é leve Ayitōfele nōnōi va.» Mazōlō Gōōgō GALAGI deveni ga é Ayitōfele ná-tēnē pagōi loo bu, nii a kē é va ga maanōgōi Aβesalōme ma.

Davide Zuluden bude vai

¹⁵ Gūsayi liini zalaḡa ḡula nuiti Sadōke ta Aβiataal vō bē, é Ayitōfele ná-tēnē gooi laazeeli ti ma, ta nii tō bōgōi é bogai Aβesalōme ta Izelayele nu wolaiti pē mā.

¹⁶ E gēni ti ma vōlu: «À nu leve fala Davide ma, é bo ma ga, é mina ḡi za tevebai zu zie maalevesuve ḡobave, kēle é Zuluden bude, é li poun, nii a kē ti mina za ta ná-siepoluiti.»

¹⁷ Zonatan ta Ayimaase ti gēni En-Lōgele, botiḡe anzanui gila ge gēni liizu, é ḡa keela wooi wo ti ma, nii maanēni ga ti li, ti bo Davide ma. Mazōlō ti maa la gēni nēni ga ti le taazuve, naa ḡa a kē nu mina ti ḡa.

¹⁸ Kēle zunu loungo ḡila ge ti ḡaani, é li, é bo Aβesalōme ma. Keela felegōiti ti liini ga gaazuvile, ti liini, ti le Baḡulime zunui ta ná-pēle wu. Zieyeḡe gēni ná-koizuve, ti lōḡuni zēḡei naa zu.

¹⁹ Pēle deei seḡe wolai zēḡeni, é pēle zēḡei la, é ani ḡae zigai vūuni ma, nu nōpē ge la bēna gaḡa ga ani ḡa ná.

²⁰ Aβesalōme ná-keelaiti ti vaani anzanui naa vō bē, ti gē ma: «Mini ḡa Ayimaase ta Zonatan ti ná?» Anzanui ti wooḡaavoteni, é ḡe ma: «Ti ziei budea.» Ti naati gaiziēni, kēle ti la gēni Ayimaase ta Zonatan ḡaani. Ti ḡaleni ma Zeeluzalēme.

21 Ti liai ma, Ayimaase ta Zonatan ti gʉlani zিয়েফৈ zu, ti li, ti keela wooi wo Davide ma. Ti Ayitɔfele ná-tene gooi laazeelini Davide ma, nii é boni daalɔɔma. Naa vɔluma ti gʉeni ma: «À wuzegfe, wo ziei bude ga suvile.»

22 Davide ta nui niiti kpein ti gʉeni polu, ti Zuluden budeni. Geelaalaosuve kaani ga ti pe ti levega.

23 Ayitɔfele kaai ma ga ná-tene gooi la zoni, é læeni ná-soovalegi gʉma, é li ná-taazu. Kpegai ma ga vali ná-pele wu nuiti ma, é bɔɔ zeleni, é za, ti maagulu keegfe ná-kabai zu.

Davide zeeli vai Maɣanayime

24 Davide zeelini Maɣanayime. Abesalome ta Izelayele gʉɔɔɔ nuiti pe ti Zuluden budeni.

25 Abesalome Amasa gʉeni ga ná-kɔɔɔfuluɔbai, Zoabe vɔtogi zu. Amasa tɔna ge gʉeni ga Izelayele zunui ta ná-doun zunu, nii daa gʉeni ga Yitela. Amasa dee laa gʉeni ga Aɔigayile, Naɣase ná-doun anzanui, nii é gʉeni ga Zoabe dee Seluya baazeelai.

26 Izelayele nuiti ta Abesalome ti ta-gʉɔlaɣai vuuni Galaade yooi zu.

27 Davide zeelii ma Maɣanayime, zunui tani-gaa ti daaɔomini: Naɣase ná-doun zunui Sɔbi, é ga Laɔa nui, Amɔn nuiti ta-laa wolai, ta Lodebaal nui Amiyele ná-doun zunui Makiil, naa veɛ Baalezilayi va, Lɔgelime nui Galaade yooi zu.

28 Zunui niiti ti vaani ga daama aniiti, ta aninakaiti, ta digʉiti, ti va ga moloi nii é ga beleegei ta wɔlezegi, ti va ga bulu vukɔi, ta ani gae gʉegaiti, ti va ga tɔɔɔ baazagiti ta ma velevelegi.

29 Ti vaani mənə ga kəin guləi, ta nike jiiimi dəi ma wuləi, naa vεε folomazegi va, ta baalagiti. Ti naati pε feeni Davide ta ná-nuḅuseiti zea, nii a ke ti laami, mazələə ti ǵeni ǵεεZU ḅəǵə ma: «Numai niiti ti ḅələa ga sisi ti boga tevebai zu, pului ta kpəole wəin ǵana ti ma.»

18

Aḅesaləme ná-kəḅəbei loo vai bu

¹ Davide kəḅəḅ nuiti gaaluni, niiti ti ǵeni polu. E nu waagilagila kundigiiiti ta nu ungilagila kundigiiiti seini ti unda.

² Davide kəḅəbei ǵaǵwεeni su sava, é ma məungi ve Zoabe ya, é felesiei ve Zoabe keεǵeloin Aḅisayi ya, Seluya ná-doun zunui, é savasiei ve Gate nui Itayi ya. E zeba é ǵε tə ḅəǵəi toǵa viləsu ti volu kəḅəḅZUVE.

³ Kele kəḅəḅ nuiti ti ǵeni ma: «Kpele-o, é la viləsu gi volu! Mazələə ni ǵá velana, é la ǵea ga faa ḅiin gi zili nuiti gaazu, anεε balaa gi ǵilazuve pε ka zaazu, ti la naa ǵea ga faa ḅiin. Kele ḅa ǵila, è ǵεεve eǵε nu waapuugə (10 000) gi zaama. E ǵula naa volu balaa, fizəǵε ga è ye taazuve, è ḅa kpəbai leve gi ma.»

⁴ Masagi ǵeni ti ma: «Nà naa ǵεεZU, nii pagai wo ǵaazu.» Masagi loni taa zigidave ǵobave, siegi zu kəḅəbei ǵeni ǵulazu la, nu ungilagilagiti ta nu waagilagilagiti.

⁵ Masagi devei veeni nu savagəi niiti zea, Zoabe, Aḅisayi, ta Itayi, é ǵε ti ma: «Nà wo maanεεNεZU, à mina faa jəu ǵε ga zunu loungoi Aḅesaləme.» Bəbei pε ge masagi woomenini, é ḅa devei naa ve kəḅəbei ma ǵundigiiiti zea, é vile Aḅesaləme va.

⁶ Kɔɔbeɛbeɛi lɔɔni dɔɔɔi va ga ti Izelayeɛe nuiti daagɔmi ga kɔɔi. Ti kɔɔi lɔɔni ga, Efelayime lɔɔɔi zu.

⁷ Davide nά-kɔɔɔɔgi vɔɔnini Izelayeɛe geɛlei ma ga gola, nu waavuuɛfelegɔ (20 000) gɔa ti paani Izelayeɛe va.

⁸ Kɔɔɔɔ nuiti ti vazani ma zou gɛɛɛgi naa zu. Naama voloi nui liegi é zaani dɔɔɔi zu, naa mɔɔinni, é leve niiti ba, boɔa zɔkpɔi ti vaani.

Zoabe Abesalɔme vaa vai

⁹ Abesalɔme wɛɛɛni, é ɔɔɔɔ gɔa Davide nά-nuiti kakala. E ɔɔɛɛni nά-soovale fuului gɔma, naa li, é lɔ sene gulu wola ta ma ɔɔɔi zu. Abesalɔme nɔungɛi ɔatani gulu bekegiti zɔɔɔzuvɛ, é yɛni zɛɛɛni geegɔɔɔgi ta zɔɔi yɔɔɔzuvɛ, nά-soovale fuului gɔla bu, é ɔa li.

¹⁰ Kɔɔɔɔ nui gɔla ge kaani, é li, é bo Zoabe ma. E gɛ ma: «Gè Abesalɔme gɔaavɛ zɛɛɛni sene gului va.»

¹¹ Zoabe gɛni ma: «È kaavɛ! Leeni vaa zu è la paani nάvɛ nɔ? Nà la wali gɛa puugɔ ve è ya ta saamaɔili gila.»

¹² Keɛ kɔɔɔɔ nui gooɔaavoteni, é gɛ ma: «Ba-o, anɛɛ ni wali gɛa waagila (1 000) ka ɔa la kɔɔɔ, è fe zèa, gè la kea, gè va yeelo masagi nά-doun zunui ma, mazɔɔɔ gi goomenini, é fali nii wo wo ma, ɔa-o, Abisayi-yo, ta Itayi, é gɛ wo ma: «A dama ga nu nɔpɛ ge mina faa nɔu gɛ ga zunu lOUNGOI Abesalɔme.»

¹³ Tɔ vɔɔɔ ni gè gɔikulani zènvui zu, gè paa ná, gè ke eɛɛ faa la gɔla su, masagi a la mɛni nɔ, mazɔɔɔ faa la ɔa ga lɔɔɔu ba, ɔa ɔɔɔɔi ɔalaa è la ɔena màavaawo.»

14 Zoabe ɣeni ma: «Gè la nà-yeeɣɣalalai ɣologolosu è ma!» E kpaku ɣaazoba savagɔ zegeni, é li, Abesalome yenvui su de zeleni gului va, é ti badɔ naa yii va.

15 Zunu lounɔ puugɔi niiti ti ɣeni Zoabe ná-kɔɔɣɔ zɔɔlalti seɣezu, naati ti ɣakuni Abesalome ma, ti mɔta va.

16 Zoabe puuugi vɛɛni ga ti looɣɔ kɔɔi va. Ná-kɔɔvɛɛi ɣaleni ma, ti zeɣe Izelayele nuiti polu.

17 Ti Abesalome zegeni, ti pili zeɣe boma ɣooza golai ta zu, ti kɔtu ziqi golai lo maazu. Názu Izelayele nuiti ɛɛ ge ɗa li vɔ da.

18 Abesalome ɣeai ma vulua, é kɔtu ɣila kpadɔni Masagi Ná-Pɛtugi zu ga ɣizesui, mazɔɔɔ é ɣeni ɣɛɛzu bɔɣɔ ma: «Zunu loun la bè, nii tɔɣɔi ɣa ye ba eyesu ɣɔ.» E tɔ bɔɣɔi daaseigi vɛɛni ɣizesu ɣɔtui naa va, zaagaza daa ɣa ga «Abesalome ná-ɣizesu ɣɔtui.»

Davide Abesalome zaa vai meni fai

19 Sadɔke ná-doun zunui Ayimaase ɣeni Zoabe ma: «Va bu, gè li, gè niima woo niine vagɔi laazeeli masagi ma, ga ɣooɣɔ GALAGI ná-gaamai vea zea, é unmɔɔga, é kula sili nuiti zea.»

20 Zoabe ɣeni ma: «È la zooga ɣɛɛzu ga woo niine vagɔ laazeeli nu za, da zoo ɣɛɛzu la yee ɣili, kɛɛ za è la zooga liizu niima wooi wosu, mazɔɔɔ masagi ná-doun zunui zaavɛ.»

21 Zoabe ɣeni Etiyɔpi zunui gila ma: «Nii è kaai, li, è naa wo masagi ma.» Zunui naa nɔkɔni Zoabe ɣɔɣɔwu, é wuzɛɣe, é li ga kpizɛi.

22 Sadɔke ná-doun zunui Ayimaase kpɔɛi zegeni volu, é ɣɛ Zoabe ma: «Nii a ɣulana su, naa ɣula su! Kɛɛ be bà, gè bize Etiyɔpi zunui volu.» Zoabe

gooḡaaʋoteni, é ḡe ma: «Lee bize ḡa è pə è bo, bəe? Da-undaanəe nəpe ge la nii ḡeḡala woo laazeeli vai zu.»

²³ Ayimaase ḡeni ma ʋolu: «Nii a ḡulana su, naa ḡula su! Kεε nà pə gè bize.» Zoabe da ḡe ma niina: «Bizenə mu.» Ayimaase bizeni, é li ga Zuludən ma nəmɛi zu ʋele, é leʋe Etiyḡpi zunui ʋa.

²⁴ Davide ḡeni zeini taai ma zigfidəʋe ḡoozu ʋelei. Taai maabɛ nui lɛeni sigfigi ḡa, é wɛɛ zeemaalegi zu, é zunu ḡila ka, é da ʋa ga kpizɛi.

²⁵ Taai maabɛ nui wooḡulani, é daazeeli masagi ma. Masagi ḡeni ma: «Ni tḡ ḡila be, toḡa ʋaazu ga woo niina ʋagḡ.» Zunui naa ḡeni maabuḡazu ga kpizɛi.

²⁶ Taai maabɛ nui wɛɛni mənḡ, é zunu ḡili ka, é da ʋa ga bizaa, é wooḡulani sigfida make nui ma, é ḡe ma: «Wɛɛ zunu ḡili ba, é ʋaazu ga bizaa tḡ ḡila.» Masagi ḡeni ma: «Tḡ balaa toḡa ʋaazu ga woo niine ʋagḡ.»

²⁷ Taai maabɛ nui ḡeni ma: «Nà kaazu ga ma mḡungi bize ʋele ḡeʋe eḡe Sadəke ná-doun zunui Ayimaase.» Masagi ḡe ma: «Nu ʋagḡ ʋe, toḡa ʋaazu ga woo niine ʋagḡa.»

²⁸ Ayimaase maabuḡani masagi ʋa, é ḡe ma: «Fai pɛ ka ziezu ga pagḡ!» E nəkəni masagi wu, é ḡe ma: «Mamagi ḡa ḡooḡḡ GALAGI ʋe, da-GALAGI, nii é ʋa bu, é ʋəni naati ma, niiti ti ḡea wuzegeni mǎligii masagi laalḡḡma.»

²⁹ Masagi gaazaḡani, é ḡe ma: «Zunu loun-goi Aḡesaləme ḡedɛḡe faa la ba?» Ayimaase gooḡaaʋoteni, é ḡe ma: «Siegi zu Zoabe ḡea tɛʋesu la é ʋə bɛ ga botiḡe nui taḡili ʋḡḡma, gè ḡea nuiti kaazu,

ti da wola gɛ unga wuulee, keɛ gè la kwɛɛ lee ma vaa wuulee be.»

³⁰ Masagi gɛni ma: «Ziɛ su, è lo vɛ.» Ayimaase zieni su, é da maaɓungi wo.

³¹ Etiyɔpi zunui unkulani názuɓɛ, é gɛ ma: «Woo niine vago ga gè vaazu daazeelizu màligii masagi ma, mazɔɔ Gɔɔgɔ GALAGI da-gaamai vea è ya, é è unmoɔga, é è gɔla è zili nuiti zea.»

³² Masagi gaazaɗani, é gɛ ma: «Zunu loungoi Aɓesalɔme gɛdɛgɛ faa la ba?» Etiyɔpi zunui gooɗaavoteni, é gɛ ma: «Nii seeliai zunu loungoi naa ma, é zeeli faan màligii masagi zili nuiti ma, ta niiti ti wuzɛgezu daalɔɗma.»

19

Davide ná-doun zunui zaa wɔɓi

¹ Masagi ɓɔɓni ziimave naazu, é læzu ga wɔɓa pɛɛ gaagɔozagi wu sigɗave, é da gɛ ma: «Ee, dɔun zunui, Aɓesalɔme, dɔun zunui! Ee, dɔun zunui, Aɓesalɔme! Ni nɔun gè zaani nɔ è-votogi zu! Ee, Aɓesalɔme, dɔun zunui, dɔun zunui!»

² Ti liini, ti gɛ Zoabe ma: «Masagi ga wɔɓzu, é da ɓɔɗɔ maawɔin Aɓesalɔme ná-faa zu.»

³ Naama voloi ma vɔnifaamai ma ɗoozunɛi latini ga saa wɔɓi nuɓusei pɛ bɛ, mazɔɔ ti menini ga masagi ɗaazuɗilive ná-doun zunui zaa vai zu.

⁴ Ma volo ɗilagi nɔ, kɔɔɗɔ nuiti pɛ ti læni taazuɓɛ ga dɔɔɗui, eɗɛ kɔɔɗɔ nuiti ti vɛlaai kɔɔi va, ti da unfe.

⁵ Masagi seɗei vɛeni ɗaazu, é da gɛ nɔ ma: «Ee, dɔun zunui Aɓesalɔme! Ee, Aɓesalɔme dɔun zunui, dɔun zunui!»

⁶ Zoabe leeni pɔ be pelei wu, é gɛ ma: «È unfegi yeida za ga da-ɔɔɔɔɔɔ nuiti, niiti ti wo-yenvuiti ki-zoga, da-o, è-loun zunuiti ta è-loun anzanuiti-yo, naa vee è-anzaiti pe ba.

⁷ Niiti ti è wɔnzegɛzu, naati ka è ti nɛɛzu vɛ, è naati wɔnzegɛ, niiti ti è nɛɛzu vɛ. E dea za ga da-ɔɔɔɔɔɔɔɔ ma ɔundigiiti ta da-ɔɔɔɔɔɔ nuiti, naati zenvui la ga ani nɔpe è ɔaazu. Gè kwɛɛga niina ga ni Aɓesalɔme yɛni vulua, gi pe gi za, naa a la nɛɛ è vɛ.

⁸ Wuzegɛ niina, è ɔula mu, è bɔɛ da-ɔɔɔɔɔɔ nuiti pɔ ga iɔɔɔɔ wooyi. Mazɔɔɔ gè ɔonaa Ɔɔɔɔɔ GALAGI ma ga ni è la ɔulani, nu nɔpe ge la yɛga è va za bidii. Naa ɔa ɔu è ma, é leve maanɔɔi pe ba, niiti ti zeelii è ma, é zo da-loungo zie su ma, é zeeli za ma.»

⁹ Masagi ɔulani naazu, é zeii sigɔɔɔɔɔ. Ti daazeelini kɔɔɔɔ nuiti pe ma ga masagi ɔanu, é zeini sigɔɔɔɔɔ. Ti pe ti ɔaalɛni ba koba.

Davide ɔale ma vai Zeeluzalɛme

Aɓesalɔme ná-kɔɔɔɔ nuiti ti velani, ɛɛ ge li ná-pele wu.

¹⁰ Izelayele vɛleyegɛi pe bu nuiti ti ɔɛni ɔɛɛzu bɔɔɔ ma: «Masagi ɔa é ade unɔɔɔga ade zili nuiti ma, ma un ge da ma ga, tɔ ɔa é ade unɔɔɔga Filiseti nuiti ma. Kele niizu Aɓesalɔme maavele ma, é velaa, é ɔula zoyi va.

¹¹ Aɓesalɔme nii ade ɔulɔi ziaa ma, ga é gɛ ga ada-masagi, naa zaa kɔɔi zu. Leeni ɔa mu wo maaɔunsu, Davide loli fai zu, é va zeii volu ga masagi?»

¹² Nii é ɔɛni wosu Izelayele yoyi zu ná pe, Davide mɛnini, é wooleve ga ti bo zalaɔa ɔula nuiti ma,

Sadōke ta Abiataal, ti gɛ ti ma: «À li, wo gɛ Zuda wolodai ma gɛndiigiiti ma: «Lee vaa zu wo gɛɛzu ga gaabela wo vaa vai zu ga masagi seizuve?»

¹³ Wa ga masagi keegɛlointi, wo gɛ ga zii gɛla, ta nama gɛla. Leeni vaa zu mu wa gɛ ga nu gaabela wo vaa vai zu ga masagi?»

¹⁴ A gɛ Amasa ma: «Da ga zii gɛla, ta nama gɛla. GALA ge sò ná-ziiɛaawanai pɛ su, ni gè la è gɛeni ga kooɛfulubai Zoabe votogi zu.» »

¹⁵ Naa maavele ma, Davide Zuda nuiti pɛ kigi gaavoteni boɔɔ ma ege nu gɛla nɔ. Ti gɛni masagi ma naazu: «Gale ma, è va, wa da-wotige nuiti.»

Davide Simeyi maavaaye fai

¹⁶ Masagi galeni ma volu, é zeeli Zuluden laave. Zuda nuiti pɛ ti liini ga kpizeɛi Gilegale, ga ti masagi laagomi, é ziei leve.

¹⁷ Geela ná-doun zunui Simeyi, Benzamen nui nii é gɛni ga Baɛfulime nui, naa vileni Zuda nuiti polu, ti li masagi laagomisu.

¹⁸ Ta Benzamen nu waagila (1 000) ka ti liini. Sayile ná-peleyeɛei wu botige nui Siɛa liini balaa, ta ná-doun zunu puugɔ maazu loolugɔiti (15), naa veɛ ná-botige nu vuufelegɔ (20) va. Ti pɛ ti yeini ga gaazuvilei Zuluden laave masagi laagomisu.

¹⁹ Naama zie su, bebei da ziei leve ga masagi ná-peleyeɛei, ta é naa gɛ, nii neai masagi ve. Masagi Zuluden levegai ma, Geela ná-doun zunui Simeyi looni masagi gɔɔwu,

²⁰ é gɛ ma: «Maliɛii masagi mina sò ga ná-faagaazagi, é mina gize su ga foloi é gɛni gɛlazu la Zeeluzalame va, gè faa nou gɛeni la, é va naa make yii ma.

21 Mazɔlɔ nɛi gɛ ga ɗa-wotigɛ nui, gɛ sugwɛɛ ga gɛ koto gɛɛvɛ, nà ɗa gɛ ga nu mɔungi Zozefe mavofodaiti saama, gɛ va, gɛ m̀ligii masagi laagomi.»

22 Seluya ná-doun zunui Abisayi ɗeni ma naazu: «Simeyi maa la nɛeni, é va za ɓaa? Teigi é masagi voovoai, nii Gooɗo GALAGI gulɔi ziaai ma?»

23 Davide gooɗaavoteni, é ɗe ma: «Lee ɗa é ade yɔɗɔzu, Seluya ná-doun zunuiti, wa-o, nà-o? Wo liizu ɓoɗo ɗɛɛzu ga sili nuiti kevele. Za ɗa nei ga ku, nii nu ɗa Izelayele nui ta vaa ma? Ladalai la zèa za ɓaa ga nà masadai ɗɛɛzu de Izelayele unda?»

24 Masagi latini Simeyi ma, é ɗonani be, é ɗe ma: «È la zaa.»

Mefiɓaale woozɗula fai Davide ve

25 Sayile ná-doun loin Mefiɓaale ɓalaa ge liini masagi laagomisu. E ɓɔzei naa ɗula voloi ma Zeeluzalɛme va, é zeeli naa ɗale ma voloi ma, Mefiɓaale la ɗeni ɗaaɓaani kɔɗiti ma, é la ɓɛɛi woni, é la ná-segeiti gbani ɓalaa.

26 Seeliai ma masagi vɔ be, naa gaazaɗani, é ɗe ma: «Mefiɓaale, leeni vaa zu è la vileni pɔlu?»

27 E masagi woogaaavoteni, é ɗe ma: «Ee, m̀ligii masagi, nà-botigɛ nui ɗa é yàavaai, ni naa laade, gɛ ɗeni ma: «Nà nà-soovalegi ɗɛvele beɛɛzu, gɛ ze kɔma, gɛ vile masagi volu, mazɔlɔ nà ga maalɛɗɛ nu.»

28 Kele nà-botigɛ nui vaa è vɔ be, é zɛɛi vɛɛ mà. Kele m̀ligii masagi, ɗa ga eɗe GALA ná-geezuɗeelai. Nii nɔpe soloogai è ɗaazu, naa ɗe.

29 Kɛwola Sayile ná-peleyeɗei wu nui tanɔpe ge la ɗɛa ani ɗili maabɔunsu è ya keni saai, kele anɛɛ naa ve, è yeezeivɛ nɔn bu, gɛ ɗe naati saama, niiti ti

daami wosu da-labalii ɔa. Zobogi begele ɔa é bè ga gè kpɔba ɔili fali màliɔii masagi ma?»

³⁰ Masagi gooɔaavoteni, é ɔe ma: «Da-bɔezuɔula mɔinmɔingi ye ná kana, gè deveve ga wo Sayile ná-zooiti gaaɔwe va, wa Siba.»

³¹ Mefibaale ɔeni masagi ma: «Siba ti pe seɔe vɔlo ve. Tei nɔ màliɔii masagi ɔalesu ma ga vago, naa ɔa gè ɔea pɔ.»

Davide Baalezilayi meɔin vee vai

³² Galaade nui Baalezilayi balaa zeeɔeni Logelime, é va masagi vuuzu ga pele Zuluden zieleave, ta é vali naa ma zieleave.

³³ Kona vuulsava (80) ɔewola vɔlo ɔeni de. To ɔa é ɔeni masagi bedema vai pe gaaɔulazu ba, naa ɔeai ma Maɔanayime, tozei é ɔeni ga kpete nu wola.

³⁴ Masagi ɔeni Baalezilayi ma: «Dile pɔlu, de ziei bude, de li Zeeluzaleme, ná è bedema vai pe gaaɔula ba pɔ be.»

³⁵ Kele Baalezilayi gooɔaavoteni, é ɔe ma: «Sii ma ɔonagi yega voluzu ga dielegɔ, gè vilesu è volu, de li Zeeluzaleme?»

³⁶ Kona vuulsava (80) ɔa é zèa, gè la mɔ zoosu gè va ani vagoi ta ani nɔi yoɔɔzuɔula. Nèi gè ga da-wotiɔe nui, gè la vɔlo zoosu gè va naati ta-neɔi yoɔɔzuɔula, niiti gè ti miizu, ta niiti gè ti bolezu. Gè la zoosu balaa gè va guye loo zunuiti ta guye loo anzanuiti goo vaaɔulaba ɔa. Lee vaa zu ná li ɔeezu ga màliɔii masagi unma ɔaso?»

³⁷ Ná Zuluden budezu nɔ, de lago li. Gè la ɔite kwee lee vaa zu masagi da li meɔin veezu ɔani.

³⁸ Va bu, nèi gè ga da-wotiɔe nui, gè ɔale ma ná-pelei wu, gè za ná-taazu, kèe ta dèe ta-ɔabaiti koba.

Wελε da-wotigε nui Kimefame va, tofa yesu ε volu, nii nape ε pa ε ke be ga ma vagα, naa ge be.»

³⁹ Masagi gfeni ma: «Zεe ga bu, be Kimefame vile polu, nii nape ε pa, na ke be. Nii nape wain ε ma, na ke ε ve.»

⁴⁰ Eε pe ge Zuluden budεai ma, masagi balaa kpudεai ma, ε Baalezilayi neeneni ga daave komagai, ε tuya loo be. Naa voluma Baalezilayi galeni ma na-taazu.

⁴¹ Masagi liini ga Gilegale vele, Kimefame gfeni polu. Zuda gαuvebei pe, ta Izelayele gαuvebe filazuve pe ge gfeni na, siegi zu masagi gfeni Zuluden budεzu la.

Maaqaalii la vai Zuda ta Izelayele yαfzu

⁴² Kele Izelayele nuiti ti maabugani masagi va, ti ge ma: «Lee vaa zu gi-gεelointi Zuda nuiti ti vaai, ti ε zege dαofuzu, ti Zuluden bude ga de, da-o, da-velayedei-yo, ta nubusei niiti pe ti gea ε volu?»

⁴³ Zuda nuiti ti ti woogaavoteni, ti ge ma: «Gα-o, masagi-yo, gi bαge ε leve wo va. Tofa gale wo yiiqaawanazu naazu? Gi zele ka bogai masagi va baa? Baa vεεani begele ga ε fea gi ya?»

⁴⁴ Izelayele nuiti ti gfeni ma: «Masagi ga ga gαnα na zeizu ge puu, ε leve wo va, gi leve ga Davide bαfoi ma, ε leve wo va. Tofa gale mu, wo gi velalalazu gani? Gei gi gea ga nu mαungi, gi ge ma: «Ade va ga ada-masagi.» » Kele Zuda nuiti ta-woogaavotegi yeegaabaani, ε leve Izelayele nuiti tαnoi va.

20

Seeba baka fai Davide laalαfma

¹ Nu nakai ta gfeni náve, daa ga Seeba, é gfeni ga Benzamen nui, Bikeli ná-doun zunui. E puugi veeni, é woodjula, é gfe ma: «Faa la ade yóǵǵzu ada Davide, ade la bǵni faa nǵpe ma ada Izayi ná-doun zunui. Adei de ga Izelayele nuiti, ese pe ge li ná-pele wu!»

² Izelayele nui zǵiti pe ti zegeni Davide va, ti vile Bikeli ná-doun zunui Seeba volu. Keni Zuda nuiti nǵ gǵa ti yeni ta-masagi va, ti yeni polu, ti zegfe Zuluden zielave, eyesu ti zeeli Zeeluzalame.

³ Davide zeelias ma masa pelei wu, é anza puugǵiti gaizieni, niiti ti la vuluni ga zǵiti kevele, niiti é ti yeni ga ti da wεle koi ma. E ti vuuni pele gila bu, ve ná makegai ga pagǵ. E gfeni ti bedema vaiti pe gaagfulazu ba, kele é la mǵ gfeni laani ti gǵoba pe. Naati ti yeni pele laagfulugai wu eyesu ti zaa voloi zeeli, ti ta-eteai zie egfe poanzaiti.

Zoabe Amasa vaa vai

⁴ Masagi gfeni Amasa ma: «Gè folo savagǵ vea è ya, è Zuda gǵǵvebei pe toli bè, wo va ve.»

⁵ Amasa masagi ná-devei laazeelini, kele kui leveni, nii masagi toni.

⁶ Davide gfeni Aǵisayi ma: «Bikeli ná-doun zunui Seeba jǵudǵa, é leve Aǵesalǵme va niina. Liina mu, é lo masa make kǵǵvebei luǵǵ, wo vile polu, é mina laǵfuzu zǵǵǵ taa wolai ta zu, nii sigǵigi ma, ve ade yee la zeelia ma ná.»

⁷ Aǵisayi liini ga Zoabe ná-kǵǵvebei, ta Kelete nuiti, naa veε Peelte geleiti ba, ta kǵǵfuluǵa gǵiteiti. Ti zegfeni Zeeluzalame, ti li Bikeli ná-doun zunui Seeba zosuve.

⁸ Ti zeelias ma kǵtu wolai ma, nii é Gabaǵǵǵn, ti Amasa gǵani, é da va ga ti vǵ pelei. Zoabe

saamaḡiligi ta ḡilini ná-seḡei maazu, boḡa zəkpaḡi ḡeni ma laḡagi zu, ḡiliai saamaḡiligi va. Sieḡi zu Zoabe ḡeni maabuḡazu la Amasa va, boḡai looni.

⁹ Zoabe ḡeni Amasa ma: «È ḡedeḡe, kèeloun?» E Amasa belei zoni ga zeezai, é neene ga daave komagai.

¹⁰ Amasa la ḡeni boḡa zəkpaḡi ḡaani ga pagə, nii é ḡeni Zoabe ḡəvei ḡa. Naa zeba é boḡai lo kogi zu, é koozu zəolaiti pu zoi ma. Amasa zaani gaamanə, Zoabe la mə ḡeni boḡai vuuni ba, ná va ḡe fele. Naa voluma Zoabe ta keeḡeloin Abisayi ti pele zoni, ti vile Bikeli ná-doun zunui Seeba ḡaizie vai ma.

¹¹ Zoabe ná-kəḡḡ nui gila ge ḡeni loni Amasa ma voomai ḡobave, é da ḡe ma: «Zəiti kpein ti Zoabe ta Davide və, naati ti vile Zoabe volu.»

¹² Amasa maḡəkəni ma ḡamai zu pele ḡezei zu. Kəḡḡ nui naa kaai ma ga kəuvebei pe ka vaazu, ti da lo, é Amasa ma voomai zegeni pelei zu, é da kpalagi ta zu, é seḡei ve ma.

¹³ Poomai zeeḡei ma pelei zu, kəḡḡ nuiti pe ti leveni, ti vile Zoabe volu, Bikeli ná-doun zunui Seeba ḡaizie vai ma.

Seeba ná-fai ḡaabelasuve

¹⁴ Ti Izelayele yooi ná pe subizeni, ti li ga Aḡele-Bete-Maaka vele. Beel nuiti pe ti ḡaaleni ba, ti vile Zoabe volu.

¹⁵ Zoabe ta ná-kəuvebei ti zeelini Aḡele-Bete-Maaka taai ma, ti sei kele su. Ti siḡiḡi loni taai laalḡəma, é zeeli taai ma ziḡiḡi ḡeḡala. Nuḡusei niiti ti ḡeni Zoabe volu, naati ti təzeini ga siḡiḡi wuḡula, nii a ke é va ḡolo.

16 Anzanui ta g̃eni ná, é ga g̃ima nu, naa yeni taazuve, é bain, é g̃e ma: «À woilo d̃e! A bo Zoabe ma, é soma é maabuḡa ve, nà p̃ò gè b̃e p̃ò.»

17 Zoabe maabuḡani, anzanui g̃e ma: «Da g̃a è ga Zoabe?» E g̃e ma: «Eyei, nà ve.» Anzanui g̃e ma: «Woilo g̃ò ma, ñi gè ga da-wotiḡe nui.» Zoabe g̃e ma: «G̃oilog̃e.»

18 Anzanui g̃e ma: «M̃ungi ti g̃eni g̃e zu ma: «A li, wo gaazaḡa bo Aḡe, naama vai g̃a g̃aag̃ula ba.»

19 Gá naama nuiti saama, niiti ti yiileidai, ta ti ga woog̃eḡila nuiti Izelaye. Da ma, d̃un, da p̃ò è taai naa g̃olog̃olo, nii é Izelaye ga taa biin gola! Lee vaa zu è p̃ò è G̃oḡo GALAGI ññi g̃olog̃olo?»

20 Zoabe g̃eni ma: «Naa li poun! Gè la vaani taa g̃olog̃olo faa ma, baa gè ani ñpe sug̃olog̃olo.»

21 Naama vaa laade. Kele Efelayime g̃ize yooi zu zunui ta g̃a ná, daa ga Seeba, Bikeli ná-doun zunui ve. Naa g̃a é wuzeg̃eai masagi Davide laalḡoma. A t̃o g̃ila ño ve zèa, gè maag̃ooza taai va.» Anzanui g̃e Zoabe ma: «Naa zolooga! Gá ñungi vili niina è ma sig̃igi volu vele.»

22 Anzanui liini, é b̃e seiḡoḡiti p̃ò ga g̃imalai. Ti Bikeli ná-doun zunui Seeba ñungi leveni ba, ti pili Zoabe ma. Zoabe puugi ṽeni, e se pe ge vaza, ti zeg̃e sig̃igi ma, ti g̃ale ma ta-veleiti bu. Zoabe g̃aleni ma masagi ṽo b̃e Zeeluzal̃me.

Davide ná-botiḡe nu wolaiti daaseigiti

23 Zoabe g̃eni Izelaye g̃oobebeiti pe unda. Yeg̃oyada ná-doun zunui Benaya g̃a é g̃eni Kelete nuiti ta Peelete nuiti unda.

24 Adalame g̃a é g̃eni pol̃to wotiiti unda. Ayilude ná-doun zunui Z̃azafate g̃eni ga seve make nui.

²⁵ Seva ɣeni ga seve ɣe nui, Sadake ta Abiataal ti ɣe ga zalaɣa ɣula nuiti.

²⁶ Yayiil nui Iila ɣeni balaa ga zalaɣa ɣula nui Davide ve.

21

Kona savagɔ vului loo vai

¹ Davide ná-siegi zu, pului looni, é ke ga kona savagɔ. Davide Ɔɔɔɔɔ GALAGI ɣaazaɣani, naa gooɣaavote, é ɣe ma: «Sayile maavele ve, ta ná-peleyeɣei, é ga nama vuu velayeɣei, mazɔɔ é Gabaɣɔn nuiti paani.

² Masagi Gabaɣɔn nuiti tolini. Ti la ɣeni ga Izelayele nu, keke Amɔɔl nuiti mɔtaiti ge ɣeni de. Izelayele nuiti ti minazeɣeni ti ve ga ti la naati pa, keke anee naa ve, Sayile ná-gaabaai é ɣeni zea Izelayele nuiti ta Zuda nuiti be, é ɣeni ɣeezu, é ti zuwuɣaaleve.

³ Davide ɣeni Gabaɣɔn nuiti ma: «Lee ɣa ná ke wo ve? Lee ɣa ná kula ga zalaɣai niima ɣoto gba vai zu, nii a ke wo tuya loo Ɔɔɔɔɔ GALAGI ná-nubuseiti be?»

⁴ Gabaɣɔn nuiti ti gooɣaavoteni, ti ɣe ma: «Kpɔei é gi yɔɣɔzu gá Sayile ta ná-peleyeɣei, su la betea ga walii baa zanugi, gá lei balaa gá Izelayele nui tanɔpe paa.» Masagi ɣeni ti ma: «Lee ɣa mu wo pɔ gè ke wo ve?»

⁵ Ti gooɣaavoteni, ti ɣe ma: «Tei zunui nii ɣea ɣeezu, é gi undaavili, ta é gi zuwuɣaaleve Izelayele yooi ná pe su,

⁶ gi beɗei ɣa mavofodai zu zunu lofela va, gi ti zele gului va Ɔɔɔɔɔ GALAGI ɣaazu, Sayile nii Ɔɔɔɔɔ

GALAGI yiimazegeni la, naa ná-taazuve Gíbea.»
Masagi g̃eni ma: «Nà ti lɔɔzu wo yeezu.»

⁷ Masagi Zonatan ná-doun zunui Mefíbaale yeni ná, tɔɔzei minazeg̃egi va, ti keeni yɔɔɔzu ta Sayile ná-doun zunui Zonatan, G̃ooɔɔ GALAGI g̃aazu.

⁸ Kele masagi Aya ná-doun anzanui Lisepa ná-doun zunu feleg̃ɔiti soni, niiti é ti zɔlɔɔni Sayile ve, Aalemɔni ta Mefíbaale, ta Sayile ná-doun anzanui Meelaabe ná-doun zunu lɔɔlug̃ɔiti, é ti zɔlɔɔni Meg̃ɔla nui Baalezilayi ná-doun zunui Adeliyele ve.

⁹ E ti ve Gabaɔɔn nuiti zea, ti ti zele gize unmauve G̃ooɔɔ GALAGI g̃aazu. Ti nu lɔfela pe ti zaani vɔɔma. Ti zaani nɔ é zoloo moloi nii daa ga wɔɔlezegi, naa leve volo mɔungi ma.

¹⁰ Aya ná-doun anzanui Lisepa saa wɔɔ wo segei zeg̃eni, é pe wu fasai ma, molo leve volo mɔungi, eyesu tonai vu ti ma, é g̃eni wɔniiti kpeezu poomaiti ma foloi, é da dɔɔɔ zuaiti kpe kp̃idii.

¹¹ Ti liini, ti naa wo Davide ma, nii Aya ná-doun anzanui Lisepa keeni, Sayile anzai nii é la g̃eni vuluni ga zɔiti kevele.

¹² Davide liini naazu, é Sayile ma g̃aeiti ta ná-doun zunui Zonatan ma g̃aeiti maavali Yaabeese nuiti ma, Galaade yooi zu. Mazɔɔɔ naati ka ti ti-ma vɔomaiti segeni Bete-San taa zaamave, ve Filiseti nuiti ti ti zeleni ná, siɛgi zu ti vɔnini la Sayile ma Gileboá.

¹³ Ti zeg̃eni miná ga Sayile ma g̃aeiti ta ná-doun zunui Zonatan ma g̃aeiti, ti va ga tiye, ti kpɔ zɔiti ba, ti zeleni.

¹⁴ Ti liini, ti Sayile ma g̃aeiti ta Zonatan ma g̃aeiti maaɔulu Sayile keeɔɔ Kise ná-kabai

zu, Seela, Benzamen yooi zu. Ti masagi ná-deveiti pε daazeelini. Naa voluma GALA ge zooi maawɔingɔani.

*Kɔɔi nɔiti ti ɔɔni
Filiseti nuiti daalɔɔɔma
(1 Dɔɔɔ Sevei 20:4-8)*

¹⁵ Kɔɔi tɔɔzeini mɔnɔ Filiseti nuiti ta Izelayele yɔɔɔzu. Davide ta ná-kɔɔɔɔ nuiti ti liini, ti vala Filiseti nuiti ba. Davide bɔɔɔa ɔɔni de niina.

¹⁶ Lafa mavofodai zu nui nii daa ɔɔni ga Yisebi-Benɔde ɔɔni ɔɔɔzu, é Davide va. Boɔa zɔkpɔ niinei ɔɔni keelave, kpɔɔin é ɔɔni zea, ma mɔɔngi ɔɔni ga kɔɔlu bɔɔigi, buɔɔngi ga kilo savagɔ ɔɔɔgala.

¹⁷ Kεε Seluya ná-doun zunui Aɔisayi vaani, é bɔ Davide va, é Filiseti nui va. Davide ná-kɔɔɔɔ nuiti ti ɔɔni ma naazu: «È la mɔ vilɔga gi volu kɔɔɔɔzuve, naa ɔa a kε Izelayele ná-lanboi mina za.»

¹⁸ Kɔɔi taɔɔili su mɔnɔ, Filiseti nuiti daalɔɔɔma Gɔbe, Gusa nui Siɔekayi Safe vaani, naa balaa ɔɔni ga Lafa mavofodai ta.

¹⁹ Naa volu kɔɔi taɔɔili su mɔnɔ Filiseti nuiti daalɔɔɔma Gɔbe, Beteleyeme nui Yaalee-Wɔɔlegime ná-doun zunui Eleganan Gate nui Gɔliate vaani, nii ná-kpɔɔin ma wului wɔɔlɔni, eɔe sege vεε nui ná-gba gului.

²⁰ Kɔɔi taɔɔili su mɔnɔ Gate, zunui ta ɔɔni ná, koozaai, zeeɔɔɔɔta ta kɔɔɔɔɔɔta ti ga dɔɔitadɔɔita, ti pε kpɔga ɔe ga puufele maazu naani (24). E ɔɔni ga Lafa mavofodai ta tɔ balaa.

²¹ E malimasakεεi leveni ga Izelayele nuiti, Davide kεεɔeloin Simea ná-doun zunui Zonatan paani.

²² Lafa mavofoda naanigɔi niiti ti zɔlɔni Gate, ti pɛ ti zaani Davide ta ná-kɔɔɔɔ nuiti zeezu.

22

Davide ná-guyei (Guyeiti 18)

¹ Davide niima wuyei looni Gɔɔɔɔ GALAGI ɔɛ, siɛgi zu naa unɔni da, é kula sili nuiti kpein zeezu, ma un ge la ma mɛɛ ga Sayile.

² E ɔɛni ma:

«Gɔɔɔɔ GALAGI ɔa ga ná-fasai, ná-siɔigi, unɔni nui,

³ GALAGI nii é ga ná-fasai, ɔɛ gè lɔɔɔɔzu ná, ná-kɔɔɔɔ zɛɛgi, zobogi nii é kizosu, ná-siɔi gaagɔɔzagi, dɔɔɔɔzu ɔɛ, kizo nui, nii é kizosu tosu nuiti ma.

⁴ Mamagi ɔa Gɔɔɔɔ GALAGI ɔɛ!
Siɛgi zu gè tolini da, gè vieni, gè ɔula sili nuiti kpein zea.

⁵ Mazɔlɔ saai ma ɔɛ lakpatakpagiti ti màaɔɔleni, é da màalua, eɔɛvelei kɔtudei la, é faa zuɔɔɔɔɔɔɔɔ ɔɛɛzu.

⁶ Gɔɛalaazu ɔaluiti ti veleveleni mà, saai ná-tumɔiti ti ɔɛ tɔɔɔ, ti da màalua.

⁷ Ná-kidaaviligi zu, gè woɔɔɔlani Gɔɔɔɔ GALAGI ma,
gè woɔɔɔlani ná-GALAGI ma,
é yɛni ná-masa pɛɛi wu, é gɔɔmɛni,
ná-kpee wooi looni goizu.

⁸ Naazu, zooi ɔalini, é niikpi,
geɔɔɔɔɔɔɔɔ ma wuulaagiti ti ɔalini,

ti niikpini ná-ziiḡaawanai maavele ma.

⁹ Duului ḡa ḡulazu sokpayeḡeiti su,
abui nii é galai wosu, naa ḡa ḡula daave,
ga tigilekai é ḡa ḡala.

¹⁰ E geegḡḡḡi ziēni su, é yei,
tonaḡiin gaagḡiligai kḡḡi wu.

¹¹ E leēni seelubēin ḡḡma, é ḡa ḡḡve,
é ḡula kelema fiilei ḡḡveḡiti kḡma.

¹² E ḡḡḡḡ maaveleveleni ga kpidii, é lḡḡḡu su,
fiile wolai ma ḡidii zu, tonaḡiin gaagḡiligai zu.

¹³ Wozakalagi, nii é ḡēni tuḡḡ,
abulekaiti ti ḡēni zosu ba.

¹⁴ ḡḡḡḡ GALAGI ḡa zikḡzu geegḡḡḡi zu,
GALA nii é Anii-Pe-Unda, naa wooi ḡa ḡulazu.

¹⁵ E meēinti pilini ga é sili nuiti suvaza,
é mainmainti pilini, nii a ke ti voluazo.

¹⁶ Kpoloḡēi ḡḡmaave ḡulani kelema,
eteai ma wuulaagiti maa ḡe kala,
ga ḡḡḡḡ GALAGI ná-kpaazaḡai maavele,
ta sokpayeḡeiti su viilei!

¹⁷ E yeemaaleni, é ye geezuve, é nḡun so,
é mēēn, é kḡla zie wolaiti ga.

¹⁸ E kḡlani sili nu wolai ya,
niiti ti wḡinzeḡezu, tama ti zuḡaai nḡun ba.

¹⁹ Ti wuzegēni dḡalḡḡma nḡ-kidaavili foloi,
kele ḡḡḡḡ GALAGI ḡa é loni pḡlu.

²⁰ E kḡlani faaḡaagi zu,
é kḡlani, mazḡḡḡ nēēve be.

²¹ ḡḡḡḡ GALAGI vaani bu, é sḡ eḡvelei nḡ-
telebodai la,

é kɛɛni bè, eǵɛvelei zèeiti ɲade pelei la,
 22 mazɔɔɔ gè Góogɔ GALAGI ná-peleiti sogɛ,
 gè la maagɔozani nà-GALAGI va, ga faa ɲou ǵɛɛ vaa
 maavele.

23 Gàazu ǵa ná-tɔgiti ba yeenɔpɛ,
 gè la zɛǵezu ná-deveiti ba.

24 Gè ǵɛni ga ziimai ǵɛ nui,
 gè ɔogɔ zoni ga gè mina faagaaza gola ǵɛ.

25 Góogɔ GALAGI sàlani nà-telebo fai maavele ma,
 eǵɛvelei nòun ɲadegai la toun gaazu.

26 Zoi é è vɛ ga woogɛǵila nui, da ǵɛ naa vɛ ga
 woogɛǵila nui,

zoi peelalazu la ba, peelalazu la è va naa letema.

27 Zoi ɲadegai, da da-ɲadedai lɛɛzu ga naa,
 niiti ti ga yaava nuiti, da da-ǵĩmalai lɛɛzu ga naati.

28 Da maanogɔ nuiti kizosu,
 da wɛɛzu gaazulɛɛ nuiti ba, è ti maayei.

29 Da ǵa è ga nà-wozakalagi, ee, Góogɔ GALAGI!
 Góogɔ GALAGI ǵa nà-kpidii zu ǵɛ kala.

30 Ni da bà, nà vili salavusu bulugi zaama,
 ni nà-GALAGI ǵa bà, nà vili gè budɛ sigĩgi maazu.

31 GALA ná-peleiti daazeeli vɛ,
 Góogɔ GALAGI laawooi ǵole vɛ.

GALA ka ga kooɔɔ zɛpɛgi naati kpein bɛ, niiti ti
 lɔoguzu toun polu.

32 Mazɔɔɔ bɛ ǵa é ga GALA, ni Góogɔ GALAGI laade?
 Bɛ ǵa é ga fasai, ni gá-GALAGI laade?

33 GALA ka é ga nà-sigĩ gaagɔozagi, nii zeeǵaaɓaai,
 é nà-pelei bɛɛɛ ga pagɔ.

34 Toǵa kòǵòiti kɛɛzu, eǵɛ dopai ǵogòiti,

é tò ada g̃aaḡoozagiti.

³⁵ Toḡa é màalɛɛzu ga k̃ooḡo vai,
kilegi é ga k̃olu b̃oigi kpili fai baai, zèeiti ta m̃ein
vilisu ga naa.

³⁶ Unm̃ooḡi è bosu ga ze, naa g̃a é ga ña-k̃ooḡo zep̃egi,
ḡa-b̃obaiti ta s̃èbɛl̃oozu.

³⁷ E-zaalai zu, ña z̃iezu valafala,
k̃òḡoiti ti la liizu ga.

³⁸ Ña vil̃esu s̃ili nuiti polu, g̃è ti zuḡologolo,
g̃è la ḡalega ma, ni g̃è la ti-ma zuwu ḡaaleveni.

³⁹ G̃è ti-ma zuwu ḡaaleveni, g̃è ti vali ga,
ti la m̃o wuzeg̃ea,
ti loo k̃òḡo wu.

⁴⁰ Da s̃amaḡilizu ga z̃eb̃ei k̃ooḡo vai ma,
ḡa s̃ili nuiti toozu bu b̃è.

⁴¹ Da s̃ili nuiti kp̃eezu t̃uḡo,
ña w̃inzeg̃e nuiti kologolo.

⁴² Ti kp̃oba nu ḡaiz̃iaa, ti la s̃ol̃oni,
ni ta Ḣooḡo GALAGI lolina, naa la ti woḡaãvot̃esu!

⁴³ Ña ti ḡeezu ga zooi ma vufiligi,
g̃è ti wolowolo, g̃è z̃ie ti zu, eg̃e pele zu valavalai.

⁴⁴ E k̃ula ña-nuḡuseiti ta-baka fai laawu,
è màk̃ega ga zii ḡiligiti ta-ḡundiḡii.
Nuḡuseiti g̃è la ti ḡw̃ee, naati ta botii ḡeezu b̃è.

⁴⁵ W̃eeinti ta vaazu, ti ḡa t̃è su.
Ña ti levena ño feya, ti ḡolo b̃è gaamaño.

⁴⁶ W̃eeinti ta ip̃otevei zu,
ti zasu ḡa b̃ali, ta ḡena ḡulaa ta-zig̃igi zu.

⁴⁷ Ḣooḡo GALAGI ḡa vulua! Mamagi ḡa b̃e, toḡa é ga
ña-fasai!

Ξε γε να-GALAGI maamuse, να-kizo fasai.

⁴⁸ GALAGI é zobo feezu bè, gè nònò uotokula,
é ziiti kolozu bè,

⁴⁹ dá kùlazu síli nuiti zea.

Da sèizu wànzegé nuiti unda,

è kùla nu nòiti zea!

⁵⁰ Naa gá é ba, nà è maamuse zii giligiti saama, ee,
Góogó GALAGI!

Nà guyei loo è-laaseigi lebi vaa ma.

⁵¹ Góogó GALAGI unmòò faa wolai gèa ná-masagi
υε.

Tofa woogéfiladai gèezu naa υε, nii gulò padegai
ziaai ma,

nii é ga Davide, ta mavofodai, eyesu gó!»

23

Davide ná-woo gaaabelagiti

¹ Davide ná-woo gaaabelagiti kaa:

Davide bœ wooi, Izayi ná-doun zunui,

tosu ba nu wolai bœ wooi,

nii Zakòbe ná-GALAGI yiimazegèai la, é guloi ziaai
ma,

Izelayele yiima wuye loo nui.

² Góogó GALAGI ná-Zenvui bœea ga màavele,
é daawooi vua dà.

³ Izelayele ná-GALAGI bœea,

Izelayele ná-fasai gèni mà:

«Zoi é masadai gèezu nuiti unda ga telebogi,
ta é keezu GALA gaazuluabai zu,

⁴ kulavε ga foloi, é gfulazu sobui,

é volozu geezuυε, υε tonabiin ge la ná,

ma zezei ta tonai ti dá tufai uònò zooi ma.»

⁵ Nà-pɛɛyegɛi la ɣana ɓaa GALA gaazu?

Tɔɔzei é ɣooɣɔ minazegɛ keɛɛɛ bɛ,
é gaagɣula ba, é make ga pagɔ.

Toɣa vaazu ga nà-kizogi,
é z̄iima vaiti daazeeli.

⁶ Keɛ nu ɲakaiti kpein keɛɛɛ egɛ ɣaingiti ti vilisu ya,
tɔɔzei nu la ti zegɛa ga yeɲaka.

⁷ Zɔi é pɔ é ti zegɛ,
keni é kɔlui ɓaa kpɛɛin ma wului zegɛ,
ti ɣala abui zu náɛ nɔ.»

*Davide ná-kɔɔɣuluɓa wolaiti daaseigiti
(1 Dɔɔ Sɛɛi 11:10-47)*

⁸ Wɛɛ Davide ná-kɔɔɣuluɓa wolaiti daaseigiti
ba: Ma mɔungi ɣeni ga Yɔsɛɛɛ-Baseɛɛɛ, Taakemɔn
mavofodai, é ɣeni ga kɔɔɣuluɓa savagɔiti ta-lotugɔi.
Daa ɣeni ɓalaa ga Esenee nui Adino. Tɔ ɣa é nu
undɔsava (800) vaani vɔɔma kɔɔɣɔ laa ɣila su.

⁹ Tɔun polumai ɣeni ga Dodo ná-doun zunui
Eleazaal, Aɣɔa nui ta ná-doun loin. E ɣeni
kɔɔɣuluɓa savagɔiti saama, niiti ti yɛni Davide va,
siɛgi zu ti malimasakɛɛi leɛɛni la ga Filiseti nuiti,
naati gaalɛai ma ba kɔɔɣɔ vai ma, naazu Izelayele
ɣɔɔɛɛɛi ɗa ɣula volu, ti ɗa lɔɔɣu.

¹⁰ Keɛ Eleazaal loni kpaan, é yɛni Filiseti nuiti
paazu, zeei ɓata boɣa zɔkpɔi va ga kpɔɔi. Naama
voloi ɣooɣɔ GALAGI fɔnifaama wola veeni Ize-
layele ya, kɔɔɛɛɛi maaɓuɣani Eleazaal va nɔ ga ti
poomaiti kɔligiti seɣe.

¹¹ Tɔun polumai ɣeni ga Sama, ɣalaal nui Agee
ná-doun zunui. Filiseti nuiti ti ɣaalɛni ba Leyi.

Tɔɔɔ ɔɔɔ ta ɔɔɔ ni nɔɔɔ, Izelayɔɔɔ nɔɔɔ ti ɔɔɔ ni vɔɔɔ zu Filiseti nɔɔɔ ba.

¹² Kɔɔɔ Sama loni kpalagi zaama, ɔɔɔ nɔɔ zo vɔɔɔ, ɔɔɔ ɔɔ Filiseti nɔɔɔ paa. ɔɔɔɔɔ GALAGI ɔɔɔɔɔɔɔ wola vɔɔɔ Izelayɔɔɔ ya.

¹³ Yeeta molo levei lɔɔzeizuɔɔɔ, kɔɔɔɔɔɔɔɔ vɔɔvɔɔɔɔɔɔɔ (30) saama, nu savagɔ yeini Davide ɔɔɔɔɔɔɔɔɔ vugi zu, siɔɔɔɔɔ zu Filiseti ɔɔɔɔɔɔɔɔ gila ge ɔɔɔɔɔ ɔɔɔɔɔɔɔɔ la ba Lefayime vɔɔɔɔɔɔɔ zu.

¹⁴ Davide ɔɔɔ ni nɔɔɔ nɔɔɔ-dɔɔɔɔɔ wosuvɔɔɔ, siɔɔɔɔɔ zu Filiseti ɔɔɔɔɔɔɔɔ gila ge zeini la Beteleyɔɔɔɔɔ.

¹⁵ Ani wɔɔɔn ta Davide zoni nɔɔ sa, ɔɔɔ ɔɔ ma: «Bɔɔ ɔɔ a va bɔɔ ga Beteleyɔɔɔɔɔ taa loavɔɔ ma dayeɔɔɔɔɔ zu ɔɔɔɔɔ ta pɔɔ, gɔɔ kpɔɔɔ?»

¹⁶ Kɔɔɔɔɔɔɔɔɔ savagɔɔɔɔɔ ti lɔɔɔni Filiseti ɔɔɔɔɔɔɔɔɔ zu, ti ziei zaɔɔɔ zieiyeɔɔɔɔɔ zu, ɔɔɔ Beteleyɔɔɔɔɔ taa loavɔɔ. Ti vɔɔɔni la, ti fe Davide ya, kɔɔɔ ɔɔ la ɔɔɔ ni kɔɔɔni, ɔɔ va kpɔɔɔ. E feeni ɔɔɔɔɔ GALAGI vɔɔ, ɔɔ pu ya zooi ma.

¹⁷ E ɔɔɔ ni ma: «ɔɔɔɔɔ GALAGI kizo nii ɔɔɔɔɔɔɔ vai ɔɔɔɔ vai ma! Kulavɔɔ ɔɔɔ nɔɔ ɔɔ naama nɔɔɔɔɔ ma ɔɔɔɔɔ ɔɔɔɔɔɔɔ, niiti ti ɔɔɔɔɔɔɔɔ ti-yɔɔɔvɔɔɔɔɔ su, ti li.» E ɔɔɔɔɔ ni kpɔɔɔ vai va.

Lɔɔɔɔ ɔɔɔɔɔ faa wolai ɔɔɔɔ kɔɔɔɔɔɔɔɔ wola savagɔɔɔɔɔ naati ti kɔɔɔni.

¹⁸ Zoabɔɔ kɔɔɔɔɔɔɔɔ Aɔɔɔɔɔ, Seluya nɔɔ-doun zunui ɔɔɔ ɔɔ ɔɔɔ ni ga nu savagɔɔɔɔɔ ta-ɔɔɔɔɔɔɔɔ. Tɔɔ ɔɔɔ ɔɔ nu unsavagɔ (300) vɔɔɔni ga nɔɔ-kpɔɔɔɔɔ. E lɔɔɔɔ zɔɔɔɔɔni naazu nu savagɔɔɔɔɔ saama.

¹⁹ Tɔɔɔɔ ɔɔɔɔɔ ni savagɔɔɔ zaama, ɔɔ ɔɔ ga ta-ɔɔɔɔɔɔɔɔ, kɔɔɔ ɔɔ la ɔɔɔ ni zeelini nu savagɔɔɔ mɔɔɔɔɔɔɔ su.

²⁰ Benayaɔɔɔ, Yeɔɔɔɔɔɔɔ nɔɔ-doun zunui, ɔɔ ɔɔɔ ni ga kɔɔɔɔɔɔɔɔ wola ta nɔɔ-dounloun, nii ɔɔ ɔɔɔ ni ga Kabeseyɔɔɔɔɔ nu, ɔɔ lɔɔɔɔɔɔɔ faa wolaiti kɔɔɔni.

Benayaḡu naa ḡa é Moaḡe ḡoḡḡuluḡa wola felego vaani. To ḡa ḡalaa, kooḡe vukoi yeni vuuzu foloi ta, é yeini zieyegēi ḡomave, é zalai va.

²¹ To ḡa mōno é Ezipete nui ta vaani, nii gola maayikini, kpeein zoni zea. Tukpo no ḡa é ḡeni zoni Benayaḡu ya, é vili Ezipete nui naa ma, é naa ná-kpeein ḡula zea, é paa la.

²² Loḡo ḡula faa wolaiti kana Benayaḡu keeni, Yegoyada ná-doun zunui, é loḡo wola zolōni kooḡḡuluḡa wola savago ḡiligi niiti saama.

²³ E lebiya wola zolōni nu vuusavagōiti (30) pe ba, keḡe é la ḡeni zeelini nu savago mōungiti su. Davide seini to ḡoḡoi make zalavusuiti unda.

²⁴ Niiti ḡalaa ti ḡeni nu vuusavagōiti (30) saama: Zoabe keeḡeloin Azayele, Beteleyeme nui Dodo ná-doun zunui Eḡefanan,

²⁵ Sama ta Elika, ḡalōde nu felegōiti,

²⁶ Peelēte nui ḡeelēse, Tekoa nui Ikeese ná-doun zunui lila,

²⁷ Anatōte nui Aḡiyeeḡel, ḡusa nui Meḡunayi,

²⁸ Aḡoa nui Salemon, Netōfa nui Maḡalayi,

²⁹ Netōfa nui Baana ná-doun zunui ḡeelēbe, Liḡayi ná-doun zunui Itayi, Giḡea nui Benzamen yooi zu,

³⁰ Pilaton nui Benayaḡu, Naḡalee-Gaase nui ḡidayi,

³¹ Alaḡa nui Aḡi-Aleḡon, Baaleḡume nui Aze-maveḡe,

³² Saaleḡon nui Eliaḡa, Benee-Yasen, Zonatan,

³³ ḡalaal nui Sama, Alaal nui Salaal ná-doun zunui Ayiame,

³⁴ Aḡasebayi ná-doun zunui Elifeelēte, Maaka

zunui ta dounloun g̃eni de, Gilo nui Ayitɔfele ná-doun zunui Eliame,

³⁵ Kaalem̃ele nui G̃eselayi, Alaɔe nui Paalayi,

³⁶ Sɔɔa nui Natan ná-doun zunui Yigeyale, Gade nui Bani,

³⁷ Am̃on nui Seel̃eke, Beel̃ote nui Naalayi, nii é g̃eni Seluya ná-doun zunui Zoabe ná-kɔɔg̃ɔ zɔɔlaiti segezu,

³⁸ Iila ta Galeɔe, Yeet̃eel nu feleg̃oti,

³⁹ ta G̃ete nui Ilii.

Ti p̃e kp̃oga g̃eni ga nu vuusava maazu lɔfela (37).

24

Davide Izelayele nuiti daaseigiti seve vai (1 Dɔɔɔ Sevei 21:1-26)

¹ Yeeta G̃oɔg̃ɔ GALAGI yiiɔaawanani m̃onɔ Izelayele nuiti ma, é Davide li ti laalɔg̃oma ga, é Izelayele ta Zuda nuiti daaseigiti seve.

² Masagi g̃eni naazu ná-kɔɔg̃ulubai Zoabe ma, nii é g̃eni koba: «Leve Izelayele yooi ná p̃e su, é zo Dan, é li Beel-Seeɔa, nuɔuseiti daaseigi zeṽe, nii a ke g̃e ti-lieg̃oi g̃w̃ee.»

³ Zoabe g̃eni ma: «Da-G̃ALAGI é ga G̃oɔg̃ɔ GALAGI, naa ke é nuɔusei m̃oin su ga seizu unɔila (100), ta m̃aliɔii masagi ka ga g̃aazu! Kele leeni ve m̃aliɔii masagi p̃ɔ ga é naa g̃eɔala vai g̃e?»

⁴ Kele masagi la zeg̃eni wooi volu, nii é boni Zoabe ta kɔɔvebei ma g̃undiɔiiti ma. Ti vileni pelei ma ga ti li, ti Izelayele nuiti daaseigiti seve.

⁵ Ti Zuluden bud̃eni, ti vu Al̃ow̃eel, taa wolai yeezazuve nii é Gade nem̃ei zaama, Yaz̃eel g̃obave.

⁶ Ti zefeni miná, ti li Galaade fíovi ma ta Taatime-Gódesi yooi. Ti zesu, ti li ga Dan-Yaan vele eyesu ti zeeli Sidón.

⁷ Ti zeelini Tiil taa wolai zu sífígi ma, naa volu ti liini Geeve ta Kanaan laa wolaiti pe su. Gaabelagi zu, ti zeeli Beel-Seeba, Zuda yooi zu lekpeṃave nu yeezazuve.

⁸ Uele fana ti zoi ná pe subizeni la, alu taavuugo folo vuufelego (20) laawu, ti faleni ma Zeeluzaleme.

⁹ Zoaḅe daasei sevei ma voluvaawogi woni masagi ma: Izelayele feni ga zunu waaundṵsava (800 000), niiti ta zoo liizu kṵṵ ma, Zuda geleiti ti feni ga zunu waaundṵlugṵ (500 000).

¹⁰ Gaamago Davide gaafaaani ga tofa ga saba nu, mazṵṵ é nuḅuseiti daaseigiti seveni. E feni Gṵṵṵ GALAGI ma: «Gè faafaaaza gola fēa ga nii fēe vai! Naa fa é ba, Gṵṵṵ GALAGI, sṵvaaye ga nà-faa poi kae, nēi gè ga da-wotifē nui, mazṵṵ gè kwēni ga gè nii fēeve eḡe fimalala nu.»

¹¹ Davide wuzefai ma poluma zobui, Gṵṵṵ GALAGI ḅeni GALA goo wo nui Gade vṵ, nii é feni Davide foba, é fē ma:

¹² «Li, é fē Davide ma: <Gṵṵṵ GALAGI wooi faa: Nà faa savagṵ niiti gila seizu è ma, yimazeḡe ga gila, gè sei è ma.> »

¹³ Gade liini Davide vṵ bē, é keela wooi wo ma, é fē ma: «Leeni fa è pṵ ga gè sei è ma: Kona dṵfela pului fē da-yooi zu? Baa alu savagṵ é da bize è zili nui ba, ti wuzefezu è laalṵṵma? Ni naa laade, dṵfai va da-yooi zu folo savagṵ laawu? Gisie su ga pagṵ, è yimazeḡe, è naa wo mà, nii nà li, gè bo tēve

nui ma.»

¹⁴ Davide Gade woogfaavoteni, é gɛ ma: «Ziibɔɔ wolai ɔa gè su! Ade loo Gooɔɔ GALAGI yeezu, mazɔɔɔ ná-gaazumaawɔingai zuwɔɔɔɔɔɔ, keɛ keɛ gè mina loo nuiti zeezu!»

¹⁵ Gooɔɔ GALAGI ɔɔɔ zeeɔɔi leveni Izelaye yooi zu, ma yee zobui nɔ eyɛsu é zeeli kui ma teveai ba. E tɔɔzei Dan, é zeeli Beel-Seeɔa, é zunu waavuulɔfela (70 000) vaa.

¹⁶ Tei geezuɔɔelai gɛni yeemaalesu Zeeluzalɛme ma ga é koloɔɔo, Gooɔɔ GALAGI nimizani ɔɔɔ ma ga naama vaa ɔɔi. E gɛni geezuɔɔelai ma, nii é gɛni faa zugologologi gɛɛzu nubuseiti saama: «Yeei lɛena ba, naa kula gɛa su.» Geezuɔɔelai gɛni niina Yeebuse nui Alavena ná-molo loɔɔazuɔɔe ɔɔɔɔɔɔ.

¹⁷ Davide geezuɔɔelai ɔaai ma, é ɔa nubuseiti paa, é gɛni Gooɔɔ GALAGI ma: «Nà ɔa gè kotoi gɛai, nà ɔa gè faaɔaazagi gɛai. Keɛ nubusei niiti, leeni ɔa ti kea? Dɔɔa mu, nà ɔila, nà-o, nà-pɛɛyeɔɔei-yo.»

¹⁸ Naama voloi nɔ, Gade liini Davide vɔ be, é gɛ ma: «Wuzɔɔe, è li Yeebuse nui Alavena ná-molo loɔɔazuɔɔe, è zalaɔa ɔulazuɔɔe ɔɔɔɔ ná Gooɔɔ GALAGI vɛ.»

¹⁹ Davide liini ná, eɔɔvelei Gooɔɔ GALAGI valini la Gade ma ga é bo ma.

²⁰ Alavena ɔaazuwuzɔɔɔeni, é masagi ɔa ta ná-botigɛ nuiti, ti ɔa va. E liini naazu, é nɔkɔ masagi ɔɔɔɔwu.

²¹ E gaazaɔa, é gɛ ma: «Toɔa ɔale, m̀aliɔii masagi, è vaazu p̀, ǹi gè ga ɔa-wotigɛ nui?» Davide gɛ ma: «Gè vaa, gè molo loɔɔazuɔɔe vɛ gɛya è ma, gè zalaɔa ɔulazuɔɔe ɔɔɔɔ ná Gooɔɔ GALAGI vɛ, nii a ke ɔɔfoi nii maagooza nubuseiti ba.»

²² Alavena ḡeni Davide ma: «Molo loḡazuve zeḡe. Zalaḡai nii è pɔ è kula, è naa ḡula. Nikeiti ka gala zalaḡai vai zu, wotoloi ma wuluiti ta nikeiti gili wuluiti ta ḡe ga kovii.

²³ Ee, masagi, ḡè ti pɛ fea è ya. Ḡooḡo GALAGI é ga da-GALAGI, naa yeezei kae è wu ga pagɔ.»

²⁴ Kele masagi ḡeni Alavena ma: «Ba-o, nà geyazu è ma ga songoi ḡiteḡitegi. Ḡè la gala zalaḡa ḡulazu nà-GALAGI Ḡooḡo GALAGI ve, nii ḡè la boloni ma.» Davide molo loḡazuve ḡeyani ta nikeiti ga wali ḡae vuulɔɔlugɔ (50).

²⁵ E zalaḡa ḡulazuve beteni miná Ḡooḡo GALAGI ve, é gala zalaḡaiti ta ziilei zalaḡaiti kula. Názu ḡa Ḡooḡo GALAGI zoi maawɔingani la, dɔfoi maḡooza Izelaye va.

GALA ΣΕΥΕΙ
Portions of the Holy Bible in the Toma language of
Guinea
Des portions de la Sainte Bible dans la langue de la
Guinée Toma

copyright © 2013 Pioneer Bible Translators

Language: Toma

Translation by: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

95f995fa-1e05-5170-a262-d0f7dabeeddf